

www.e-rara.ch

Bibliotheca bibliothecarum curis secundis auctior

Labbé, Philippe

Parisiis, 1664

ETH-Bibliothek Zürich

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-11440>

Philippi Labbe, Biturici, Societatis Iesu presbyteri, bibliotheca nummaria [...].

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [\[Link\]](#)

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [\[Link\]](#)

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [\[Link\]](#)

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [\[Link\]](#)

PHILIPPI LABBÈ, BITVRICI,
SOCIETATIS IESV PRESBYTERI,
BIBLIOTHECA
NUMMARIA.

EX THEOLOGIS, IVRISCONSULTIS,
Medicis, ac Philologis concinnata, & in
duas Partes tributa:

I. De Antiquis Numismatibus, Hebræis,
Græcis, Romanis.

II. De Monetis, Ponderibus & Mensuris.

Cum Mantissâ Antiquariæ Supellectilis, ex Annulis,
Sigillis, Gemmis, Lapidibus, Statuis, Obeliscis,
Inscriptionibus, similibusque, Romanâ præsertim
veterustatis, Monumentis collectâ.

LIBRARIUS
SOCIETATIS IESU PRESSYTERI

HILIPPI ABBE, RITVRIQI

BIBLIOTHECA

NUMMARIANA

THEOLOGICA, JURISCONSULTA,

et Historica, ac Philosophica continentur. Quibus
libris, quos Patres Ecclesie, et

De Antiquis Numismatibus, Hebraicis

Græcis, Romanis, et

II. D. Monetae, Ponderibus & Mensuris.

Quædam Antiqua et Supellectilia; seu Annalis;

Sigilla, Gemmae, Lapidibus, Scauris, Obolis,

et aliis antiquis, Romanis præsertim

et aliis antiquis, Romanis præsertim

et aliis antiquis, Romanis præsertim

et aliis antiquis, Romanis præsertim

et aliis antiquis, Romanis præsertim

et aliis antiquis, Romanis præsertim

BIBLIOTHECÆ
NUMMARIÆ
PARS PRIMA.

De Antiquis Numismatibus.

Abrahamus Gorleus, Antuerpianus.

THESAURVS Numismatum Romanorum: siue Numi Aurei, Argentei, Ærei, ad Familias Romanas spectantes, vsque ad obitum Augusti. Accesserunt typi eorundem Nummorum, quos Fuluius Ursinus omisit, aut aliter edidit. Amstelodami, apud Cornelium Nicolaum, 1608. in folio. Sunt & qui in 4. ibidem produisse asserant. De eius Dactylitheca siue Tractatu de Annulis dicemus in Mantissa.

Abrahamus Ortelius, Antuerpianus, Regis Catholici Geographus.

Præter ea numismata, quæ in Thesauro Geographico, Patergo Ptolemaico, aliisque libris exhibuit:

Extant Deorum Dearumque capita ex antiquis

220 PARS I. BIBL. NUMMARIÆ
numismatibus collecta eius operâ, atque edita à
Philippo Gallæo Antuerpiæ, anno 1573. Quæ postea
anno 1602. emisit in lucem Franciscus Sverrius F.
Antuerpianus Historica narratione illustrata, An-
tuerpiæ, apud Ioannem Bapt. Vvintium, in 4.

Achilles Statius, Lusitanus.

Vide infra verbo, Fulvius Ursinus.

Adolfus Occo, Augustanus Medicus.

Imperatorum Romanorum Numismata propè
omnia à Pompeio Magno ad Heraclium, & Inscriptio-
nes eorundem, & symbola Emblematum accu-
ratissimè: verùm absque figuris æri aut ligno incis-
Antuerpiæ, apud Christophorum Plantinum 1579. in
4. & multis nummorum millibus auctius atque emen-
datius, Augustæ Vindelicorum, in 4. ad insigne pinus,
anno 1601, qui non fuit sæculi à Christo nato decimi
sexti, sed sæculi decimi septimi primus.)

Aeneas Vicius, Parmensis.

Imperatorum XII. icones è Numismatibus de-
sumptas, cum auersis partibus, addita perbreui cuius-
que vitæ descriptione, edidit Venetiis, an. 1554. in 8.

Idem anno 1555. primorum XII. Cæsarium Ge-
nealogiarum, stemmatum, consanguinitatum, affini-
tatumque veram delineationem in Tabula scitissimè
sculpta exhibuit: quam V. C. Raphaël Trichet du
Fresne omnis rei antiquariæ peritissimus inter cetera
omnis generis *κενύρια* seruabat in exquisitissima sua
Bibliotheca, cui nostra hæc Nummaria plurimum de-
bere se ingenuè profitetur.

Reliqua librorum Aeneæ Vici ad Imperatorum
Historiam à Iulio Cæsare vsque ad Lucium Verum,
à Iacobo Franco Chalcographo Veneto in lucem
edita, Venetiis apud Francum 1601, in 4.

DE ANTIQVIS NUMISMATIBVS. 221

Augustarum Imagines æneis formis excusæ Venetiis cum earum Vitis, 1557. in 4. & anno 1562. Liber I. ex libris 23. Commentariorum in vetera Imperatorum Numismata, cum figuris, in 4.

Secunda pars Augustarum à Plotina ad Saloninam ex schedis Æneæ Vici in 4.

Discorsi sopra le Medaglie de gli Antichi, Venetiis 155. & alibi.

Plura vide infra verb. Iacobus Francus, Ioan. Bapt. Duwallius, & Natalis Comes.

Andreas Fulvius, Prænestinus.

Primus omnium, ut quibusdam visum est, Effigies Imperatorum in lucem dedit in libro, cui titulus est: *Illustrium Imagines, Romæ*, anno 1517. apud Iacobum Mazochium. Verùm alij librum hunc à Iacobo Sadoleto oblatum censent fuisse Leoni X. Papæ, siue eius germanus auctor fuerit, siue hicce Andreas Fulvius, qui præterea vrbis Romæ descriptionem profa & carmine celebrasse memoratur ab Onuphrio Panuino Præfatione in Commentarios de Republica Romana.

Andreas Schottus, Antuerpianus, S. I.

Sexti Aurelij Victoris Historiæ Augustæ Breuiatio primùm à se reperto, tum alteri pridem vulgato, Imperatorum iconas inseruit. Antuerpiæ, apud Christophorum Plantinum, 1579. in 8.

Idem Antonij Augustini Tarræconensis Archiepiscopi Dialogos XI. ex Hispanica dialecto Latinè reddidit, ut mox dicemus, & insuper duodecimum adiecit de Diis Deabúsque Gentilium, cum Catalogo Auctorum, qui de Numismatibus scripserunt, ex Hulsano ferè deprompto.

Anonymi post nominatos Scriptores succedent suo deinceps ordine.

22 PARS I. BIBL. NUMMARIÆ

Antonius Augustinus, ex Alifano Herdensis Episcopus, ac tandem Tarraconensis Archiepiscopus, non Caesar-Augustanus, ut scripsit nonnemo.

De Numismatibus priscis, eorumque inscriptionibus ac symbolis Dialogos XI. eruditissimos edidit Hispanico idiomate excusos.

Italicè vertit Dionysius Octavianus Sada, emisitque Romæ, 1592 in fol. apud Guillelmum Faciottum, cum eiusdem Sadæ auctario.

Idem Dialogi in 4. Italicè excusi sunt cum figuris æri incisis, nec interprete, nec Bibliopola, nec anno expressis. Locus tamen editionis perhibetur Roma.

Latinè reddidit Andreas Schottus S. I. Antuerpiæ apud Henricum Aërtsum, anno 1617. cum Numismatum iconibus seorsim editis à Iacobo Bizo æri graphicè incisis.

Antonius Chappuys, Delphinus.

Vide infra. V. Gabriël Simeon.

Antonius Pifo, Lotharingia Ducis Medicus.

Discours sur les medalles & graueures antiques, principalement Romaines, avec une exposition particuliere de quelques lanches ou tables estant sur la fin du liure, &c. Par Monsieur Antoine le Pois, Conseiller & Medecin du Duc de Lorraine, Parisiis, apud Mamert. Patissonium, 1579. in 4.

Antonius Zantavus, Comes & Eques.

Primorum XII. Cæsarum verissimæ imagines ex antiquis Numismatibus desumptæ, addita perbreui cuiusque Vitæ descriptione, ac diligenti eorum quæ reperiri potuerunt Numismatum auersæ partis delineatione. Libri primi editio tertia Romæ apud Iac. Mascardum, 1614. in 4.

Augustinus Inueges, Siculus.

Panormitanorum Numismata explicuit. Vide infra. V. Philippus Paruta.

Balthasar Perez, de Castello, Canonicus Burgenfis.

Los discursos de la Religion, Castrametation, Asienso del Campo, Baños y exerciçions de los antiquos Romanos y Griegos, del Ilustre Guillermo de Choul, del Consejo del Christianissimo Rey de Francia. Traduzido en Castellano de la lingua Francesa por el Maestro Balthasar Perez del Castillo, Canonigo, y natural de la Ciudad de Burgos. Lugduni, apud Guillelmum Rouillium, in 4. anno 1579.

Cesar Baronius, Soranus, S. R. E. Cardinalis

Bibliothecarius.

In XII. Annalium Ecclesiasticorum Tomis à Christo nato vsque ad annum MCXCVIII. veteres identidem Nummos ex cimeliarchiis Lælij Pasqualini, & aliorum Antiquariorum erutos literato ubi communicauit. Editi sunt Romæ, Antuerpiæ, Venetiis, Colonia, &c.

Cesar Malfattus, Paduanus.

Vide infra, V. Laurentius Pignorius.

Carolus Dux Crojiacus & Arschotanus, &c.

Eius curâ & impensis olim congesta, ærique à Iacobo Bizo incisa Imperatorum à Romulo & Caio Julio Casare ad Iustinianum Augustum Numismata, in 4. cum notis Ioannis Hemelarij, anno 1627. edita: deinde insigni auctario locupletata, breuique commentario opera Casperii Geuartii, vt ferunt, illustrata prodire Antuerpiæ, apud Henricum Aertsum, 1634. in folio. Prima editio in eadem vrbe, apud Hieronymum Verdusium ab anno 1615. in 4. præcesserat.

*Carolus Patinus, Guidonis F. Parisiensis Medicus
Doct̃or.*

Familias Romanas in antiquis Numismatibus ab Vrbe condita ad tempora Diui Augusti, ex Bibliotheca Fuluii Ursini, cum adiunctis Antonii Augustini Episcopi Herdensis, restituit, recognouit, auxit. Parisiis apud Ioannem du Bray, Petrum Variquet & Robertum de Ninuille in folio anno 1663.

Casperius Geuartius, I. C. Casareus, Regisq̃ue Consiliarius, & Historiographus, atque urbis Antuerpiana Archigrammator s.

Plura exhibet ad veterem Nummariam supellectilem spectantia in celebri pompa introitus Serenissimi Principis Ferdinandi Austriaci Hispaniarum Infantis Belgarum & Sequano-Burgundionum Gubernatoris in urbem Antuerpiensem. In maiori folio, 1642. Antuerpiæ apud I. Meurs.

Idem operi Goltziano de Imperatoribus Romanis à Balthasare Moreto. Antuerpiæ in folio, anno 1645. recusato, cum figuris luteo colore illitis, Vitas Imperatorum Romanorum addidit ab Alberto II. vsque ad Ferdinandum III. Quod mirum fuisse neglectum ab Antiquario quodam erudito, qui quamuis magnus sit, & videatur solers, non tantum extranea quæque & longius distita, sed etiam quæ in oculis erant ac manibus, prætermisit.

Claudius Chiffletius, Bisuntinus, I. C.

De Numismate antiquo liber postumus prodit Louanii, in 8. 1628. apud Cornelium Conestinium, vnà cum Erycii Puteani Tabulis rei Nummaricæ, de quibus egimus secunda Parte.

Idem subiunctus est Dissertationi de Othonibus æreis Henrici Thomæ Chiffletii, 1656. in 4. Antuerpiæ.
Claudius

Claudius Guichardus, I. V. D.

Funerailles, & diuerses manieres d'ensevelir des Romains, Grecs, & autres nations, tant anciennes, que modernes, dédiées au Duc de Savoie. Lugduni, apud Ioannem Tornæsum, in 4. 1581.

Clauius Menetreius, Cemeliarchij Barberini Praefectus.

Extant sex tabulae Numismatum ad religionem Dianae Ephesiae spectantium post eius opus postumum de symbolica Deae illius *πολυμύδοτου* statua, vt pluribus diximus in Mantissa Antiquariae supelectillis.

Conradus Liechtheneus, Vrspergensis Abbas.

Imagines Imperatorum Romanorum insertae sunt a recentiore quopiam, illius Chronico, quod editum est.

Constantinus Cajetanus, Syracusanus Siculus, O. B.

Dicitur in Bibliotheca Mariana R. P. Hippolyti Maraccij edidisse de Nummis & Numismatibus in honorem B. M. Virginis cufis libros duos. Verum nec locus editionis, nec forma, nec tempus, aut Typographus adscribuntur, vt in aliis plerisque eiusdem aliorumque scriptorum lucubrationibus.

Constantinus Landus, Complani Comes

In veterum Numismatum Romanorum Miscellanea explicationes edidit, sed absque figuris: Lugduni, in folio, apud Sebastianum de Honoratis, anno 1560.

Dionysius Octavianus Sada.

Vide supra, v. Antonius Augustinus.

Dominicus Tempesta, Romanus.

Vitae Summorum Pontificum à Christo IESU ad Clementem VIII. Latino Italicoque sermone breuiter conscriptae, cum effigibus eorum ex Nummis &

226 PARS I. BIBL. NUMMARIÆ
Picturis excerptis, Romæ, apud Hieronymum Fran-
zinum, 1596. in 8.

Franciscus Angelonus, Italus.

Historiam Augustam priscis Numismatibus illus-
stratam, à C. Iulio-Cæsare ad Constantinum Mag-
num Italico sermone scripsit, dicauitque Ludou-
co XIII. Francorum ac Nauarræorum Christianis-
simo Regi: Romæ in folio, apud Andream Feium,
anno 1640.

Alia quoque scripsisse fertur, quæ ad manus meas
nondum peruenerunt.

Illustrium imagines à Iano ad Henricum III.
Conradi in Imperio successorem impressæ Lugduni
in ædibus Antonij Blanchardi Chalcographi, imper-
fis honestorum virorum Ioannis Monsnier, & Fran-
cisci Iuste, cuius nomen in prima pagina occurrit,
anno à Virginis partu 1524. die II. mensis Septem-
bris: extant in Bibliotheca Foucquetiana.

Franciscus E. de Mezeray.

Historiæ Gallicæ tribus Tomis inseruit Numisma-
ta multa, quæ Regum nostrorum temporibus perhi-
bentur fuisse cusa. Lutetiæ Parisiorum anno 1643
in folio apud Matthæum Guillemot.

Franciscus Suuertius, F. Antuerpianus.

Deorum Dearumque capita ex antiquis Numis-
matibus operâ Abrahami Ortelij collecta, atque à
Francisco Suuertio Historica narratione illustrata:
Antuerpiæ, apud Ioannem Baptistam Vrintium, 1602.
in 4.

Ibidem anno seq. eadêmque formâ, XII. Cæsa-
rum imagines è Numismatibus expressæ, & Hi-
storica narratione illustratæ, ex Museo Francisci
Suuertij, & anno 1612. in eadem urbe apud Vi-

duam & filios Ioannis Moreti.

Franciscus Ximenez de Vorea, Castellanus, Regis Hispania & Regni Aragonici Chronologus.

Vide Vincentius Ioannes de la Stanosa.

Fulvius Ursinus, Romanus.

Familias Romanas ex antiquis Numismatibus descripsit, & ad Diui Augustini tempora deduxit, cum appendice X X X. Familiarum ex libro de Familiis Romanorum Antonij Augustini Episcopi Ilerdensis. Romæ apud Hæredes Francisci Tramezini, 1577. in folio.

Ex eiusdem Bibliotheca prodierunt imagines & elogia Virorum illustrium & Eruditotum ex antiquis marmoribus, gemmis, lapidibus, & Numismatibus expressa, cum annotationibus. Romæ, formis Antonij Lafreerii, in folio, anno 1570. Anno præcedenti eiusdem formis Antonii Lafreerii prodierant Illustrium Virorum, vt extant in vrbē, expressi vultus collecti ab Achille Statio Lusitano, Romæ, in folio, 1569. Vide præterea infra. v. Theodorus Gallæus.

Gabriël Simeon, Florentinus.

Les illustres observations Antiques du Seigneur Gabriël Simeon Florentin, en son dernier voyage d'Italie l'an 1557. Lugduni apud Ioannem Tournæsum, in 4. anno 1558.

Eadem Epitaphiorum ac Numismatum Antiquorum illustratio Italicè, iisdem formis eodémque anno cusa fuit: *Illustratione de gli Epitaphi & Medaglie Antiche, &c.*

Description de la Limagne d'Auvergne, en forme de Dialogue, avec plusieurs Medalles, Statuës, Oracles, Epitaphes, & autres choses memorables, & non

moins plaisantes que profitables, aux amateurs de l'Antiquité. Traduit du Livre Italien, de Gabriel Symeon, en Langue Françoisse, par Antoine Chappuy du Dauphiné. Lugduni, apud Guillelmum Rouillium, in 4. anno 1561.

Gail'ardus Guiranus, in Nemansensi Senescallia, Præsidialique Curie Regius Consiliarius, & in suprema Arausionensi Sena or.

Explicatio duorum vetustorum Numismatum Nemausensium ex ære. Arausioni, apud Eduardum Rabanum, 1655. in 4.

Volumina tria ad calcem illius speciminis pollicentur, ac nominatim tertium de re Nummaria Veterum cuius hæc sunt præcipua capita.

Catalogus Auctorum, qui de Numismatibus scripserunt, vel qui ad illorum intelligentiam faciunt.

De utilitate capienda è Numismatibus.

An Numismata sint monetæ annumeranda.

De materia & falsitate Nummorum.

De fabricatione & notis Nummorum diuersi generis.

De characteribus, numeris & litteris in illis expressis diuersæ formæ.

De Numismatibus incognitis, vel saltem obscuris & abstrusis.

Explicatio & illustratio DXXXV. antiquorum Numismatum, ex diuersis Auctoribus, & solo Nemausensi collectorum, ordine Alphabetico, cum figuris.

Quidquid sub terra est in apricum proferet etas.
Gasparus Vvaserus, Tigurinus.

De eo commodius agemus secunda Parte huius Bibliothecæ.

*Gregorius Chanlerius, Noricus, Eques Diui
Marci.*

Cæsareum Chronicon Germanico idiomate edit à Caio Iulio Cæsare vsque ad Matthiam, Imperatorum imaginibus identidem insertis distinctum.

Illud idem Belgicè prædiit, in folio, anno 1617. Amsterodami.

Extant quoque Imperatorum ac Cæsarum Romanorum à C. Iulio Cæsare vsque ad Maximilianum II. Austriacum descriptiones Nicolai Reusneri, & Georgij Sabini, Lipsiæ, an. 1572. in 8.

Guillelmus Camdenus, Regine Anglorum Historiographus.

In sua Britannia, siue Regnorum Angliæ, Scotiæ, Hiberniæ, & Insularum adiacentium Chorographica Descriptione, congeffit aliquot antiqua Numismata Britannica. Excusa est sæpe sæpius ab anno 1586. in octauo, &c. sed præcipuè spectabilis editio in folio, cum Tabulis Chorographicis, anno 1607.

*Guillelmus du Choul, Regis Francorum Consiliarius,
& Balliuus Montium Delphinatus.*

Discours de la Religion des Anciens Romains, illustré d'un grand nombre de Medailles, & de plusieurs belles figures, retirées des Marbres antiques, qui se trouuent à Rome, & par la Gaule. Lugduni apud Guillelmum Rouillium, 1556. in folio: deinde ibidem, anno 1567. in 4.

Discours sur la Castrametation & discipline militaire des Romains: des Bains & antiques exercices Grecques & Romaines. Lugduni apud eundem Typographum 1555. & 1557. in folio.

Los discursos de la Religion, &c. Vide supra verbo, Balthasar Perez.

Vvilelmmum hunc Brassicanum vocat alicubi Ioannes Thomas Freigius I. C. Altorffinus, nonnullos que in fraudem induxit, qui cum Ioanne Alex. Brassicano confuderunt.

Guillelmus Ronillius, Lugdunensis Typographus.

Promptuarium Iconum edidit anno 1553. in 4. in duas partes tributum. Prima complectitur Icones insigniorum à sæculo hominum subiectis eorum vitis. Secunda à Christo nato incipit perpetuam ducens feriem vsque ad Henricum II. Francorum Christianissimum Regem. Sed tantum abest, quod notavit Lævinus Hulsius, vt Thesaurum antiquitatum Iacobi Stradæ Mantuani editione sua illustravit, vt potius additione quamplurimorum nummorum fictiorum corruerit.

Heliseus Rosleinus.

In Germanica descriptione Allatiæ anno 1593. Argentorati edita expressit plurima numismata quæ ibidem reperta sunt.

Henricus Thomas Chiffletius, Sequanus.

De Othonibus æreis Dissertatio. Antuerpiæ in 4. ex officina Plantiniana anno 1656 cum Claudij Chiffletij, de quo supra meminimus, libro postumo de Antiquo Numismate.

*Hieronymus Megiserus, Co. P. Cesarei Archiducum
atque Ordinum Austria Historio-
graphus.*

Theatrum Cæsareum Historico-Poëticum, quo omnium & singulorum Romanorum Imperatorum cum Icones ex antiquis Numismatibus expressæ, tum vitæ describuntur, cum Elogiis ex optimis quibusque

Poëris collectis. Lentiis ad Istrum ex Typographio Ioannis Planci anno 1616. in octauo & Augustæ Vindelicorum 1617. in octauo apud Ioan- nem Kruger.

Hubertus Goltzius, Herhipolita, Venlonianus, Bel- ga, antiquariorum suæ atatis, ut ferunt, coryphaeus.

Icones Imperatorum Romanorum è priscis Numismatibus ad viuum delineatæ & breui Historica narratione illustratæ. Brugis Flandrorum, anno 1558. in folio. Hispanico idiomate redditas ab Imper. Iulio Cæsare ad Ferdinandum I. & anno 1560. excusas cum aliis eiusdem operibus exhibet Bibliotheca nostra. Eadem Gallico, aliisque vernaculis idiomatis prodierunt. Porro insigniter hallucinatur Antiquarius quidam vir doctus, dum *Miniatas* appellat, cum ad oculum cuius non cæco pateat, *Luteo*, siue flauo colore illitas esse: quo fit ut vulgo Gallicè vocentur, *les Iannes de Goltzius.*

Idem *Caj Julij Cæsaris* numismata cum auersis partibus sculpsit, emisitque Brugis anno 1563. in folio & anno demum 1574. eadem forma edidit *Octauiani Augusti* numismata. *Tiberij* vero, quæ extant, post eius mortem prodierunt.

Idem Fastos Magistratum & Triumphorum Romanorum ab Vrbe condita ad Augusti obitum ex antiquis, tam numismatum, quàm marmorum monumentis restitutos, S. P. Q. R. dedicauit. Brugis Flandrorum 1566. in folio & 1571.

Addidit quoque postea Siciliam & Magnam Græciam, siue Historiæ Urbium & Populorum Græciæ ex antiquis Numismatibus restitutæ libros quatuor. In eadem Brugenfi vrbe 1576. in folio.

Eiusdem Thesaurus rei Antiquariæ vberimus ex antiquis tam Numismatum quam marmorum inscriptionibus conquisitus, & in locos communes distributus, prodiit Antuerpiæ apud Christophorum Plantinum anno 1579. in 4. tum deinde in eadem vrbe in folio minori anno 1618. apud Guillelmum à Tongris opera ac studio Ioannis Biaei.

Omnia vero Huberti Goltziz numismatica opera ad Romanæ & Græcæ Antiquitatis illustrationem spectantia, exceptis Fastis ac Thesauro, edidit Tommas tribus Balthasar Moretus Antuerpiæ in officina Plantiniana annis, 1644. & 1645. in folio his titulis.

Icones Imperatorum Romanorum ex prisca numismatibus ad viuum delineatæ & breui Historica narratione illustratæ per Hubertum Goltzium. Accessit modo Imp Romanorum series ab Alberto II. Augusto ad vsque Ferdinandum III. Augustum per annos CC. continuos deducta stylo & opera Casparii Geuartii, I. C. Archigrammatei. Antuerpiani & Historiographi Cæsarei 1645.

C. Iulii Cæsaris, Augusti & Tiberii numismata ab Huberto Goltzio quondam sculpra Ludouici Nonni commentario illustrata, anno 1644. Prima vero editio iam prodierat ab anno 1610. in eadem Antuerpiensi vrbe, apud Hieronymum Verdussium in folio.

Græciæ, eiusque Insularum & Asiæ minoris numismata ab Huberto Goltzio quondam sculpra Ludouici Nonni commentario illustrata anno 1644. Prima editio prodierat iam ab anno 1620. ibidem eademque forma.

Iacobus Biaei, Antuerpianus, Chalcographus.
Numismata Imperatorum Romanorum Aurea,
Argentæa,

Argentæa, Æræa, à Caio Iulio Cæsare vsque ad Valentinianum Augustum. Antuerpiæ anno 1617. in fol. apud Verdussium & Bellerum.

Eiusdem studio atque opera recusa sunt sculpra olim ab Huberto Goltzio pleraque numismata, de quibus mox nobis erit sermo; Thesaurus quoque rei Antiquariæ vberimus, & alia plurima.

La France Metallique contenant les Actions celebres tant publiques que priuées des Roys & des Reyne, remarquées en leurs Medailles d'or, d'argent, & bronze, tirées des plus curieux cabinets, par Jacques de Bie Calcographe. Parisiis apud Ioannem Camusat in fol. anno 1636. Verum vt id obiter Lectorem meum moueam, omnia hæc propemodum conficta sunt ad libitum fucumque faciunt minus eruditis.

Les Familles de la France illustrées par les monumens des Medailles anciennes & modernes, &c. ibidem, eodemque anno, atque adeo eadem, hoc est, sublesta, saltem in plerisque, fide, quæ nobis nuper cusa & pro ingenio ac libidine cuiusque efformata pro prisca obtrusit, vt norunt apprime rerum istarum periti, siue Parisienses siue externi.

Les vrais portraits des Roys de France, tirés des Sceaux, Medailles & autres Effigies, par Jacques de Bie: Seconde edition augmentée de nouveaux portraits & enrichie de leurs Eloges & Vies, par le Pere Hilarion de Coste Minime. Parisiis 1636. in folio.

Iacobus Francus, Chalcographus Venetus.

Reliqua librorum Ænæ Vici Parmensis ad Imperatoriam Historiam spectantia in lucem edita apud Francum Venetiis 1601. in 4.

Secunda pars Augustarum à Plotina ad Salotinam ex schedis eiusdem Ænæ Vici. In eadem

vrbe Veneta apud eundem Francum in octavo.
Iacobus Gretserus, Marckdorffensis Germanus,
Societate Iesu, Theologus eximius.

De Cruce & Numismatis Crucigeris plurima accuratissimo studio collegit, eaque præclara, Tomo III. insignis operis de Cruce, quod tum in quarto non semel tum in folio, excusum, habetur in omnium manibus.

Iacobus Gutherius, è Caluomonte Lingonum, in Senatu Parisiensi Advocatus, Cuius ac Patricius Romanus.

De veteri iure Pontificio vrbis Romæ libros quatuor, & tres de iure Manium, seu de ritu, more, & legibus præci funeris edidit Parisiis in 4. apud Nicolaum Buon, annis 1612. & 1615. in quibus nonnulla inseruit numismata figuris æreis expressa.

In tertio verò opere, quod inscribitur, *De officiis Domus Augustæ Publicæ & Priuatæ libri tres, cap. xlix.* libri ultimi agit de Procuratoribus Monetæ, quod ad alteram forte partem Nummariæ huius Bibliothecæ propius quibusdam pertinere videbitur Parisiis in quarto anno 1628. apud Sebastianum Cramoisy.

Iacobus Sadoletus, Carpentoratus Episcopus, & postea S. R. E. Cardinalis.

Primus omnium, ut nonnullis placet, Imperatorum Romanorum effigies in lucem dedit edito Romæ anno 1617. apud Ioannem Mazochium libro, cui titulus est: *Illustrium Imagines, & Leoni X. Romano Pontifici è familia Medicea oblato.* Verum, ut iam monui, sunt qui cum Gesnero, eiusque breuiatore Simlero librum illum vendicent Andream Fulvium, nisi forte coniunctis operis in illud opus incubuerint.

Jacobus Sirmondus, Ricomagensis Aruernus, è Societate Iesu, vir in omni Antiquitati, præsertim Romana cognitione mirabilis.

Eius cura ac peruvigili studio congestum est quidquid fere in Parisiensi nostro Numismatum antiquorum ~~reperitur~~ ^{reperitur} visitur, ex quo deprompsit pleraque ex iis, quæ publici iuris esse voluit in eruditissimis in Sidonium, Ennodium, aliosque Auctores commentariis.

Idem paucis ante obitum annis libellum scripsit, cui titulus, *Triples nummus antiquus, Christi Domini, Perperena civitatis, Hanniballiani regis.* Parisiis apud Sebastianum & Gabrielem Cramoisy, anno 1650. in 8. eundemque duobus aliis libellulis quos *Anti-Trifanos* indigerant, paullo post vulgatis aduersus oppugnatorem defendit, emisitque ex eorundem officina anno eodem.

Jacobus Strada, Mantuanus Antiquarius.

Thesaurus Antiquitarum, siue Imperatorum Romanorum Orientalium & Occidentalium Icones ex antiquis numismatibus delineatæ absque auersis illorum partibus. Lugduni anno 1551. in 4. Vide præterea quæ in eandem rem differemus infra V. Onuphrius Panvinus.

Eius vero Epitome triennio post ibidem prodiisse dicitur in 4. & Tiguri 1558 in 8. apud Froschouerum. Ego Gallicam quoque versionem vidi hoc titulo. *Epitome du Tresor des Antiquitez: c'est à dire, Portraits des vrayes Medailles des Empereurs, tant d'Orient que d'Occident, de l'estude de Jacques Strada Mantuan Antiquaire, traduit par Iean Louneau d'Orleans. A Lyon par le mesme Jacques Strada & Thomas Gerin, 1553. in 4.*

Iacobus Zabarellus, Comes.

Gli Arronzi, è verò de Marmi antichi, done con la vita di Lucio Arronzi Stella si da notiti delle antichità, &c. Patauij 165^c. in 4. In eo sanè multæ extant marmorum antiquorum imagines. Verum hicce liber, cum Monumentis Brixianis Octauij Rossi, Fastis Kalendaribus Sibrandi Siccamæ, Calendario edito post Commentarios R. P. Ægidij Bucherij in Canonem Paschalem Victorij Aquitani, ac similibus, ad Mantissam potius pertinere videntur, quam ad hancce Bibliothecam Nummariam.

Ianus Iacobus Boissardus, Vesuntinus, Burgundo-Sequanus.

Virorum illustrium varias Iconas in æs incidendas curauit: sed ex antiquis numismatis vix sunt expressæ, atque ad posteriora pleræque spectant tempora.

Ignatius Braccius, Presbyter Recinetensis.

Phœnicis effigies in numismatis & gemma quæ in Museo Goaldino asseruantur & parietibus indicata cum eiusdem anis vindiciis. Romæ typis Vitalis Mascardi 1657 in 4.

Illustrium Imagines à Iano ad Henricum III. Imperatorem, &c. Vide supra, verbo Franciscus Iuste.

Ioannes Baptista de Caualleriis.

Eius opera ac studio æneis tabulis incisæ sunt Romanorum Imperatorum effigies elogiis per Thomam Treterum sanctæ Mariæ Trans-Tiberinæ Canonicum ex diuersis scriptoribus collectis illustratæ. Romæ in 8. anno 1583.

Idem omnium Pontificum Romanorum Icones à sancto Petro ad Clementem VIII. collegit ac æneis

typis publicauit additis singulorum cum ea resciri potuerunt insignibus, in eadem vrbe Romana anno 1595. in 8. Verum eæ vix ad rem nostram pertinere posse videntur, cum ex antiquis Pontificum numismatibus non fuerint expressæ: quod de Imperatorum Romanorum iconibus vulgo iam statuitur.

Ioannes Baptista Duuallius, Linguarum Orientalium Interpres.

Augustarum Imagines æneis formis expressæ, vitæ quoque earundem breuiter enarratæ: signorum etiam quæ in posteriori parte numismatum efficta sunt, ratio explicata ab Ænea Vico Parmensi, nunc à Ioanne Baptista Duuallio restitutæ Parisiis 1629. in 4. apud Macæum Ruette.

Ex libris X X III. Commentariorum in Vetera Romanorum Imperatorum numismata Æneæ Vici Parmensis liber primus de Caio Iulio Cæsare opus à Ioanne Bapt. Duuallio restitutum.

Reliqua librorum eiusdem Vici ad Imperatoriam Historiam spectantia olim à Iacobo Franco edita nunc ab eodem Duuallio restituta. Ibidem.

Discorsi de Enea Vico Parmigiano sopra le medaglie de gli Antichi, diuisi in due libri, oue si dimostrano notabili errori di scrittori Antichi è moderni intorno alle Historie Romane, opera restituta da G. B. Battista Duuallio. Parisiis in quarto 1619. apud eundem Macæum.

Ioannes Bapt. Menestrierius, Diuionensis. Medailles, Monnoyes, & Monimens antiques d'Imperatrices Romaines, dédiées à la Reyne Mere du Roy. Diuione apud Claudium Guyot 1625. in folio.

Medailles illustres des Anciens Empeurs & Im-

peratrices de Rome. Diuione apud Petrum Palliot
1642. in 4.

Ioannes Cuspinianus, Srreinfordienſis, Franco, Ma-
ximiliani ſ. Imperatoris Medicus, Historiogra-
phus, Conſiliarius & Orator.

Operi illuſ de Cæſaribus & Imperatoribus Ro-
manis inſertæ leguntur nonnumquam illorum figu-
ræ. Prodiit Argentorati 1540. apud Cratonem My-
lium, Baſileæ 1611. apud Ioannem Oporinum vna
cum Vvolfgangi Hungari annotationibus & poſtea
Francofurti in folio, anno 1601. Typis Vveche-
lianis.

Ioannes Franciſcus Andreas, de Vſtarroz, Cæſar-
Auguſtanns.

Vide infra, verbo Vincentius Ioannes de la Sta-
noſa.

Ioannes Faber, Bambergeniſis, Medicus Romanus.

Vide infra v. Theodorus Gallæus.

Ioannes Hemelariuſ, Canonicuſ Cathedraliſ Eccleſiæ
Antuerpienſiſ.

Imperatorum Romanorum à Caio Iulio Cæſare
ad Heraclium uſque numiſmata aurea excellentiſ-
ſimi Ducis Croyi & Arſchotani, &c. magno & ſump-
tuoſo ſtudio collecta, nec minore fide atque arte la-
cobi de Bie ex archetypis, in æſ incifa breui & Hi-
ſtorico commentario explicuit primum anno 1615
in 4. apud Hieronymum Verduffium: tum altera
editione quæ priore correctior affirmatur, anno 1627.
in 4. in eadem vrbe Antuerpienſi, apud Petrum &
Ioannem Belleros.

Eadem poſtea inſigni quoque Auſtario locupletata,
breuique commentario illuſtrata prodire Antuerpia
apud Henricum Aertzium an. 1654. in folio.

Ioannes Hultichius.

Imperatorum Romanorum libellum vna cum imaginibus ad viuum expressis exhibuit primum anno 1525. Argentinae : in qua deinde vixit recusatus fuit anno 1534. & 1537. Lugduni deinde an. 1550. & 1554.

Ioannes Iacobus Chiffetius, Burgundo-Sequanus, Vestuntinus, Regius Archiatrorum in Belgio Comes & Archiducalis Medicus primarius.

Anno labentis saeculi XVIII. Lugduni apud Claudium Cayne emisit in lucem librum in 4. cui titulum fecit : Vefontio ciuitas Imperialis libera, Sequanorum metropolis, plurimis nec vulgaribus sacrae profanaeque historiae monumentis illustrata, & in duas partes distincta.

Eiusdem Anastasis Childerici Francorum Regis, sine, Thesaurus sepulchralis Tornaci Nerviorum effossus & commentario illustratus prodit Antuerpiae ex officina Plantiniana Balthazaris Moreti, anno 1655. in 4. Vtrique operi multas inseruit numismatum antiquorum descriptiones multaque alia ad Romanas antiquitates spectantia.

Ioannes Iacobus Luckius, Argentoratensis.

Ad alteram potius quam ad hanc primam Bibliothecae Nummariae partem, imo ad neutram forte melius, spectare videtur Sylloge Numismatum elegantiorum, quae diuersi Imperatores, Reges, Principes, Comites, Respublicae, diuersas ob causas ab anno 1501. ad annum vsque 1600. cudi fecerunt, historica narratione illustrata. Argentina anno 1620. in folio typis Reppianis. Nos enim vero hic prisca dumtaxat numismata venamur atque inquirimus, non hoc aut superiori demum saeculo fabricata.

Ioannes Lupanus, Aurelianensis.

Vide supra v. Iacobus Strada.

Ioannes Macarius, Canonicus Arienſis.

Vide verbo Ioannes Chiffletius in Mantilla rei Antiquariæ.

Ioannes Quinonius, Hispanus.

Explication de vnas monedas de oro de Emperadores Romanos, que se han hallado en el Puerto de Guadarrama, donde se refieren las vidas dellas y el origen dellas, con algunas aduertentias politicas, y otras cosas antiquas y curiosas. Lo vno y lo otro ofrecio al Rey Don Felipe Tercero, el Doctor Iuan de Quinones, Alcalde Mayor en la villa de Escorial, y Inez de sus obras y bosques Reales de S. Lorenzo. Madriti anno 1610. apud Ludouicum Sanchez in 4.

Ioannes Sambucus, Tyrnaniensis, Pannonius, Historicus & Medicus Casareus.

In fine Emblematum Antuerpiæ apud Christophorum Plantinum anno 1576. in 16. editione quarta (quæ mihi modo est præ manibus) & forte etiam alibi ac pluries excusorum, extant studio eius collecti aliquot antiqui operis nummi à pag. 290. ad 334. sunt & aliæ editiones in 8. apud eundem Plantinum, quas modo non persequor.

Ioannes Smith, sine Smetius à Ketten's, C. Luinianus Neomagensium Minister, Antiquarius, Philosophus, &c.

Theſaurus Antiquarius Smetianus, seu Notitiæ elegantissimæ supellectilis Romanæ & rarissimæ Pinacothecæ plurimo labore 31. annorum curriculo in veteri Batauorum oppido, seu Nouiomagi ad Vachalim collectæ, prodit anno 1658. Amstelodami apud Reynerum Smetium, I. P. in duodecimo, cum

DE ANTIQVIS NVMISMATIBVS. 24^E

cum Numismatum ipsorum serie seu Pinace.

Ioannes Speeld, Lond' nensis cini.

Sigilla & Monetæ Regum Angliæ extant in Historia Britannica Anglicè, ab eo conscripta & Londini edita anno 1614. in folio: quam biennio post Philemon quidam Hollandus apud Conuentrianos Medicinæ Doctor Latinitate donatam, ornatamque hoc titulo emisit in lucem in eadem vrbē. Theatrum Imperij Magnæ Britanniæ exactam regnorum Angliæ, Scotiæ, Hiberniæ, & Insularum adiacentium Geographiam ob oculos poneus, vna cum Comitibus, Centuriis, Urbibus, & primariis Comitatum oppidis intra regnum Angliæ diuisis & descriptis.

Ioannes Trstanus, Sanctamantius, Eques.

Commentaires Historiques contenant l' Histoire generale des Empereurs, Imperatrices, Césars, & Tyrans de l' Empire Romain, illustrée, enrichie & augmentée par les Inscriptions & Enigmes de treize à quatorze Medailles, tant Grecques que Latines, & autres tres rares & tres riches Monumens de l' antiquité expliqués: le tout diuisé en trois Tomes: le dernier desquels finit à l' Empereur Iouian. Parisius anno 1644. in folio apud Dionysium Moreau.

Prodierat iam ab anno 1635. vnus Tomus à Caio Iulio Cæsare ad Pertinacem, excusus in eadem Galliæ Metropoli in folio apud Petrum Billaine.

Response du sieur de Crapin au sieur de la Mothe-Humont, adressée & communiquée à Bouino, &c. Parisius 1650. in 4.

Idem eodem anno 1650. aduersus R. P. Iacobi Sirmondi cultissimum libellum de Triplici numo, duosque eiusdem Anti Tristanos, edidit tres libel-

242 PARS I. BIBL. NUMMARIÆ
los in 8. apud Viduam Dionysii Moreau.

Josephus Castalis, Anconitanus.

Nomismatum Ostiensis & Trajani portus Explicatio auctore Iosepho Castalione. Romæ apud Iacobum Mascardum in 4. libellus paginarum omnino duodecim.

Iosephus Iustus Scaliger, Iulij Cesaris Ageuentis Medici filius.

Constantini Imperatoris Byzantini Numismatis argentei Expositio præmissa Diatribæ Marquardi Freheri de eodem numo, edita fuit in 4. anno 1604. iterumque recusa Parisiis cum eiusdem Scaligeri variis opusculis in 4. apud Hadrianum Reys Parisiis anno 1610. cura Isaaci Casauboni publicatis. Nec omittendæ quædam eiusdem Scaligeri epistolæ Gallicæ, in quibus nonnulla exponit numismata.

Iulius Cesar Capaccius.

In Historia Neapolitana, quam scripsit, multa proposuit Neapolitanorum antiqua Numismata. Liber editus fuit Neapoli in 4. anno 1607.

Lambertus Hulsius, Gandensis, Flander.

XII. Cesarum & LXIII. ipsorum vxorum ac parentum effigies ex antiquis numismatibus æri incisas edidit Francofurti ad Mœnum, apud Brachfeldt anno 1596. in quarto & Spitzæ Nemerum anno 1599.

Idem Imperatorum Romanorum seriem à Caio Iulio Cesare ad Rudolphum II. Augustum ex prisca recentibusque Numismatibus emisit Francofurti anno 1603. & 1605 in 8.

Huic postremo operi præfixit Syllabum Auctorum qui de Numismatibus ante eum scripserunt, quem si semel inspexisset. Antiquarius nescio quis Bruxello.

politanus, auctiorem sane Elenchum Serenissimo Archiduci Leopoldo cæterisque rei Antiquariæ studiosis indagatoribus obtulisset.

Levinus Torrentius, Gandensis, Episcopus Antwerpensis eruditissimus.

Teruntur omnium manibus doctissimi illius Antiquitatis Commentaria in Caij Suetonij Tranquilli XII. Cæsares, (necnon in Horatij Flacci carmina) quam plurimis referta numismatis, tum seorsim edita in octavo, Antuerpiæ apud Christophorum Plantinum anno 1578. tum in collectione Variotum in Suetonium excusa Parisiis apud Hadrianum Beys 1610. in folio.

Laurantius Pignorius, Patavinus.

Le vere è none Imagini de gli Dei delli antichi di Vincenzo Cartari, Reggiano, ridotte da capo à piedi in questa nouissima impressione alle loro reali, & non pu per ladietro osservate simiglianze cauate, d'a Marmi, Bronzi, Medaglie, Gioie, & altre memorie Antiche, con esquisito studio & particolare diligenza da Lorenzo Pignoria Padouano. Aggiunte uile Annotatoni del medesimo sopra tutta l'opera & un discorso intorno le Deità delle Indie Orientali & Occidentali con le loro figure tratte de gl' originali, che si conseruano nelle Gallerie de' Principi & ne' musei delle persone private. Con le allegorie sopra le imagini di Cesare Malfatti Padou. no migliorate & accresciute nonamente. Patavi, apud Petrum Paulum Tezzum anno 1615. in quarto.

Leo Allatus, Chius, Græcus, Bibliotheca Vaticana Præfectus.

De Homeric Chiorum numismate differuit eruditissimè in Prolegomenis Diatribæ de Patria Homeri

244 PARS I. BIBL. NUMMARIÆ
impressæ Lugduni apud Laurentium Durand anno
1640. in 8.

Leonardus Augustinus, Senensis.

Ad Philippi Parutæ Siciliam iterum excusam non-
nulla addidit Numismata. Romæ in folio anno 1649.
apud Ludouicum Grignanum. Vide infra v. Philippus
Paruta.

Ludouicus Nonnius, Medicus Antuerpianus.

Consule sis quæ supra diximus in Huberto Golt-
zio, cuius Græciam (intacta tamen Sicilia, &c.)
atque Imperatorum Iulij, Augusti & Tiberij numis-
mata eruditissimis commentariis illustrauit.

*Ludouicus Sauot, Medicus Regius ac facultatis sa-
luberrima Parisiensis.*

*Discours sur les Medailles anti-ques diuisé en qua-
tre Parties : esquelles il est traité, si les Medailles
antiques estoient monnoyes : de leur matiere : de leur
poids : de leur prix : de la valeur qu'elles peuvent
auoir auourd'huy selon qu'elles sont rares ou com-
munes, antiques & vraies, ou bien modernes, contref-
faites ou moulés : Qu'elles sont celles qui sont re-
cognues : Par quels moyens & marques il les faut recon-
noistre : Et de plusieurs autres choses peu connues con-
cernant les monnoyes, les metaux, les mineraux, les
mesures & poids antiques, &c. Parisiis apud Seba-
stianum Cramoisy anno 1627. in 4.*

Marcus Antonius Muretus, Lemouix, Gallus

*Νομισματογραφία de duobus Numismatis à Za-
moscio missis, cum Renati Pincæi Idyllio & Frede-
rici Morelli carmine.*

*M. Mantua Benauidus, Parauinus Iuris-
consultus.*

Ex eius Museo anno 1567. Venetiis & ibidem an-

no 1570. prodierunt in folio Imagines illustrium Iure-consultorum quæ inueniri potuerunt ad viuum expressæ.

Eodem anno & eadem in vrbe necnon eadem forma effigies illustrium Philosophorum & Sapientium ab eorum Numismatibus extractæ, apud Girolamum Olgranum.

Ibidem anno sequenti Imagines quorundam Principum & illustrium Virorum in æte insculptæ apud Bologninum Zalterium.

Marcus Velserus, Duumuir Augustanus.

Libro sexto Rerum Augustanarum Vindelicarum & in aliis eruditissimis operibus nonnulla repræsentauit numismata magno studio collecta cum plerisque aliis venerandæ antiquitatis monumentis. Venetiis in folio anno 1593.

Marquardus Freherus, Iurisconsultus & Comitis Palatini ad Rhenum Consiliarius.

De Constantini Imperatoris Byzantini numismate argenteo Diatriba extat tum seorsim excusa anno 1600. tum post eiusdem nummi expositionem à Iosepho Scaligero elucubratam anno 1604. in 4.

Videnda quoque in altera Nummarie huius Bibliothecæ parte Dissertatio eiusdem de numismate census à Pharizæis in quæstionem vocato, siue Votiuus sermo in ea verba Christi Domini: *Date ergo quæ sunt Cæsaris, Cæsari, & quæ sunt Dei, Deo, &c.*

Desideratur ab eodem scriptus, vt perhibetur, liber, inscriptusque Pomponius, siue de numismatibus veteribus & re monetaria.

Martinus Rota.

XXIV. Romanorum Imperatorum effigies à

H h iij

Caio Iulio Cæsare ad Alexandrum Seuerum ex antiquis marmoribus & numismatis desumpsit, ediditque. Venetiis, in folio anno 1570. formis Claudij Bacheri.

Natalis Comes, siue de Comitibus, Patricius Venetus.

Æneæ Vici Parmensis Augustarum Imagines ex Italico sermone in Latinum transtulit. Vide supra v. Æneas Vicus.

Octanius de Strada, à R. sberg, Germanus Iacobii filius, cuius Romanus Imperatoris Rodulphi II. Antiquarius.

Vitæ Cæsarium Imperatorumque Romanorum Orientalium & Occidentalium à C. Iulio Cæsare ad Matthiam Austriacum Augustum. Francofurti in folio anno 1615. apud Ioannem Bringerum & apud alios, &c.

Alteri editioni Francofordianæ anni 1629. in folio apud Eberardum Kitserum accesserunt Historia & series belli Bohemico-Germanici & Genealogia Ducum, Archiducum, Regum & Imperatorum ex illustrissima familia Austriaca prognatorum.

Onubrius Panuinius, Veronensis, Ordinis Augustiniani vir vsquequaque doctissimus.

Fasti & Triumphus Romanorum à Romulo Rege vsque ad Carolum V. Augustum: siue, Epitome Regum, Consulium, &c. additis Imperatorum Orientalium & Occidentalium verissimis iconibus ex veritissimis numismatis quam fidelissimè expressis ex Museo Iacobi Stradæ Mantuani cuius Romani. Venetiis anno 1557. in folio literis capitalibus.

Idem eximius Antiquitatum Romanorum Scrutator in aliis suis operibus numismatum veterum me-

minit. & de Monetis, & Ponderibus quædam subinde aspergit.

Paulus Albinianus de Raias, Societatis Iesu, Præpositus Domus Professæ Valentina in Hispania.

Vide v. Vincentius de la Stanosa.

Paulus Petanius, Aurelianensis, in suprema regni Francorum Curia Senator integerrimus.

Veterum Nummorum Træçionia publicavit Parisiis anno 1610. in 4. Illud mihi V. C. Alexander Petanius eius filius, idemque Senator Parisiensis eruditissimus atque humanissimus dono dedit cum eiusdem Auctoris Antiquariæ supellectilis portiuncula eodem anno eademque in urbe in æs incisa, necnon Syntagmate de Nithardo Comite Caroli Magni ex filia nepote anno 1613. ac Dissertatione de Epocha annorum Incarnationis Christi anno 1607. in lucem emissis.

Petrus Antonius Rascasius, dominus de Bagarris, Cimeliarcha Regius.

La nécessité de restablir l'ancien usage des par-faires Medailles, dans toutes les Monnoyes. Parisiis apud Ioannem Berjon in 4. an. 1611.

Idem in eam rem multa scripserat, sed omnia dumtaxat imperfecta, quorum nonnulla apud me seruo.

Petrus Carrera.

Plurima numismata Catanensium descripsit in Commentariis Historicis rerum Catanensium Italico Sermone ab eo editis Catanæ in Sicilia anno 1641. in folio duobus voluminibus.

*Petrus Seguinus, Parisiensis, sancti Germani in Vrbe
Decanus, Abbas Fidemiensis, &c.*

De Numo Britannico Epistola ad Raphaëlem
Trichetium du Fresne. Parisiis anno 1659. in 8.

Eiusdem Epistola altera ad Franciscum Gottifre-
dum Equitem Romanum super dubiis quibusdam ad
numos familiarum Romanarum Fulvii Ursini spe-
ctantibus. Lutetiæ Parisiorum in 8. anno 1660.

Plurima quoque Viri eruditi expectant in dies ex
eius Antiquitatum Romanarum vberissimo promp-
tuario

Philemon, Hollandus.

Vide supra v. Ioannes Speeld.

Philippus Paruta.

*Della Sicilia di Paruta descritta con Medaglie
Parte prima. In Palermo anno 1602. folio, è ristam-
pata con l'Aggiunta di Leonardi Agostini, all'Al-
tezza Reale del Serenissimo Duca d'Orleans, zio
della Maesta Christianissima. Romæ in typographio
Ludouici Grignani anno 1649. in folio.*

Exhibita ab eodem Philippo Paruta Numismata
Panormitanorum antiqua Annalibus suis Panormi-
nis Italicè scriptis inseruit, explicauitque Augustinus
Iuueges, Panormi tribus voluminibus in folio an-
no 1649.

Philippus Rossus.

In Roma Antiqua & Roma Noua anno 1645.
Romæ in 8 excusis apud Franciscum Monetum non-
nulla exhibet Numismata.

Prosper Parisius, Consentinus, Patricius Romanus.

Tabulam Geographicam Regni Neapolitani an-
tiquis suorum populorum numismatibus ornatam &
illustratam cura & diligentia Prosperi Parisii in ære
expressit

expressit Natalis Bonifacius anno 1591.

Eiusdem Prosperi Tabula Geographica Calabriae
ere eleganter incisa à Natale Bonifacio Sebèniensi
edita fuit anno 1592. cum antiquis Magnae Graciae
Vrbium & Populorum Numismatibus. Vtramque
alias vidi in exquisitissima Raphaëlis Tricheti Fra-
xinei, cuius sæpe iam alias meminimus, Biblio-
theca.

*Raphaël Trichet Fresneus, siue Fraxineus,
Burdegalensis.*

Epistola de Charondæ effigie in Catanensi num-
mo argenteo expressa apud V. C. Petrum Seguinum
Diui Germani in Vrbe Antistitem. Parisiis 1658.
in 8

Idem vir in huiusce aliisque studiis versatissimus me-
ditabatur accuratissimam Cretæ insulæ descriptio-
nem, & in eam rem tum tabulas Chorographicas,
tum magnam numismatum antiquorum copiam sibi
comparauerat. Sed multa cogitantem mors oppres-
sit. Eritne, qui inchoato operi vltimam admouere
manum suscipiat?

Samuël Veyrel.

*Indice du Cabinet de Samuel Veyrel avec un
recueil de quelques antiquitez de Saintes & obser-
uations sur quelques Medailles. Burdegala 1635.
in 4.*

Sebastianus Erizzus, Patricius Venetus.

*Discorso di M. Sebastiano Erizzo sopra le Me-
daglie de gli Antichi: con la Dichiaratione delle
Monete Consulari & delle Medaglie de gli Impe-
ratori Romani. Quarta editio à Caio Iulio Cesare
ad Constantium Constantini Magni filium ab aucto-
re recognita & aucta Venetiis anno 1559. in 4. ex-*

250 PARS I. BIBL. NUMMARIÆ
cusa fuit apud Ioannem Variscum & Paganinum Pa-
ganini. Cæteras eiusdem libri editiones modo non
moror.

Sebastianus Munsterus.

Libro secundo Cosmographiæ Vniuersalis, vbi
agit de Romanis Imperatoribus à Caio Cæsare ad
Constantinum eiusque posteros, & libro tertio, vbi
de Germaniæ Imperatoribus à Carolo Magno ad
Carolus V. effigies illorum nonnullas crassa Miner-
ua expressas repræsentauit Lectoribus. Mihi liber ille
editus est Basileæ in folio anno 1559. apud Henricum
Petri. Cæteras editiones aliis recensendas relinquo vt
in re haud magni momenti.

Stephanus Vinandus Pighius.

In Annalibus Romanorum tribus Tomis Antuer-
piæ apud viduam Ioannis Moreti anno 1615. in folio
impressis opera ac studio R. P. Andreæ Schotti è So-
citate Iesu, nonnulla subinde occurrunt veteris artis
numismata.

Theodorus Gallæus, Chalcographus.

Illustrium Imagines ex antiquis marmoribus, nu-
mismatibus & geminis expressæ, quæ extant Romæ
Maior pars apud Fuluium Ursinum, Theodorus Gal-
læus delineabat Romæ ex Archetypis & incidebat
Antuerpiæ anno 1598. ex Officina Plantiniana in
quarto.

Iis adde sis Ioannis Fabri Bambergensis Medici
Romani in Imagines Illustrium ex Fuluij Ursini Bi-
bliotheca Antuerpiæ à Theodoro Gallæo expressas
Commentarium Antuerpiæ anno 1606. in 4. apud
Balthazarem Moretum: atque hæc secunda editio
illustrium imaginum auctior prodiit Appendice qua-
dam ex eadem Fuluij Ursini Bibliotheca.

DE ANTIQVIS NVMISMATIBVS. 251

Philippus Gallæus Pictor item & Chalcographus in eadem vrbe anno 1572. in lucem emiserat in folio virorum doctorum de disciplinis bene merentium effigies XLIV. sed eæ sunt recentiorum qui ad institutum nummarium non pertinent sed ad præcedentem potius Bibliothecam Bibliothecarum.

Thomas Tarterus, seu Treterus, Polonus, Canonicus sanctæ Mariæ trans Tiberium

Romæ.

Romanorum Imperatorum Effigies à Julio Cæsare ad Rudolfum II. Romæ edidit apud Franciscum Coattinum anno 1590. in octauo. De eodem quoque, ni fallor, egimus supra v. Ioannes Baptista de Caualleriis.

Vincentius Cartarius, Regiensis Italus.

Le Vere è nuone Imagini de gli Dei, &c. Vide supra quæ diximus v. Laurentius Pignorius.

Vincentius Ioannes, de la Stanosa, dominus de Figarnelas, Huescannus siue Oscensis.

Museo de las Medallas desconocidas Españõolas. Publicalo D. Vincentio Iuan de la Stanosa Señor de Figarnelas, hijo i ciudadano de Huesca, ilustrado con tres discursos del Padre Paulo de Raias de la Compania de IESVS, del Doctõr Don Francisco Ximenes de Vrrca, i del Doctõr Iuan Francisco Andres. Oscæ apud Ioannem Nogues in quarto anno 1645.

Vincentius Mirabella.

Antiqua Siracusa con alcune scelte Medaglie d'esse & de Principi che quelle possedetero. Neapoli, apud Lazarum Scoriggium in folio anno

Vvalfgangus Lazius, Philosophus ac Medicus Viennensis atque Imperatoris Ferdinandi I.

Historiographus.

In libris XII. Commentariorum Reipublicæ Romanæ in exteris Prouinciis bello acquisitis constitutæ, totidemque de Gentium variarum Migrationibus, &c. in libris IV. rerum Viennensium, in libris II. Historiarum commemorationum de rebus Græciæ aliisque operibus Basileæ apud Ioannem Oporinum, Hanouïæ, & alibi deinceps editis, multa passim exhibuit, explicuitque Numismata Romana & Græca: sed & peculiarem librum edidit oppidorum rarum ac vere singularem, qui sic inscribitur.

Commentariorum veterum Numismatum maximi operis & quatuor sectionibus multarum rerum publicarum per Asiam, Africam, & Europam antiquitatis Historiam nodosque Gordianis difficiliores comprehendentis specimen exile quoddam C. Iulij Dictatoris Augusti & Tiberij Cæsarum monetam, si quæ ex argento in forulis S. R. R. M. extat explicans, Tabulam videlicet sectionis tertiæ partis secundæ primam. Viennæ Austriæ apud Michaëlem Zimernam anno 1558. in folio.

Anonymi agmen extremum claudet.

Illustrium Philosophorum & sapientium effigies ab eorum numismatibus extractæ: si quæ fides Anonymo collectori, atque excusæ Venetiis in folio anno 1583. Eas nostra mihi cum plerisque aliis Bibliotheca subministravit.

Histoire des Empereurs Romains depuis Iules Cesar iusques à Postumus, avec toutes les Medailles d'argent qu'ils ont fait battre de leur temps. Parisiis apud Stephanum Sommauille & Augustinum Courbé 1641 in folio.

Sommario delle vite de gli Imperadori Romani con
le loro effigie co i nomi de Pontefici che furono a lor tempi.
Venetiis in charta expansa

Vir quidam eruditus orbi, vt aiunt, satis notus an-
no 1655. Seriem Chronologicam Imperatorum Ro-
manorum à Caio Iulio Cæsare ad Ferdinandum III.
Augustum (cui exanguem mancumque scriptorum
aliquot rei Numismaticæ catalogum subiecit) in
Officina Plantiniana in 4. editam Serenissimo Prin-
cipi Leopoldo Guillelmo Archiduci, &c. obrulisse per-
hibetur. Verum ea non tanti est, vt pote parachronis-
mis à capite ad calcem omnisque generis aberratio-
nibus deformata, quas vel ipsi in rebus Chronologi-
cis ac Philologicis tirones & deprehendere facile &
refutare possint. Nos paratam habemus in Musiua
nostra suppellectile seriem alteram Chronologicam
ad sanioris temporum doctrinæ amussim exactam
quam cum curiosis rei Antiquariæ ac Nummariæ
Lectoribus communicare, si Deus volet, non de-
dignabimur.

PARS ALTERA
 BIBLIOTHECÆ
 NUMMARIÆ

*Ex Theologis, Iurisconsultis, Medicis ac
 Philologis concinnata,*

DE MONETIS, PONDERIBVS
 ET MENSVRIS.

Abulcain Arabs.

RIPSISSE Tractatum de Ponderibus &
 Mensuris perhibetur, qui in membranis
 Iacobi Golij post Ebenbitarum viseba-
 tur ante annos 20. & quod excurrit. *Ex*
 Arabico sermone in Latinum versum fuisse aut typis
 vulgatum non accepi.

*Ælius Antonius Nebrissensis Hispanus, Grammaticus
 & Historiographus Regius.*

Repetitio septima de Ponderibus quam recitavit
 in Salmanticensi Gymnasio IV. Idus Iunias anni
 I II. Compluti in 4. anno 1527. apud Michaëlem
 Eguya.

Eiusdem Repetitio sexta de Mensuris ad III. Idus
 Iunias anni 1510.

DE MONETIS, PONDER. MENS. 255

Eiusdem Repetitio octava de Numeris quam recitavit in eodem Salmanticensi Gymnasio III. Idus Junias anno 1512.

Africanus, is forte de quo in Geoponicis & Hippatricis.

Fragmentum Africani de re Nummaria extat post Hippocratis Coi Medicorum Principis opera omnia à Marco Fabio Caluo Rauennate Latinitate donata & Romæ edita anno 1532.

Albertus Brunus, Astensis, I. C.

Tractatus insignis Augmenti & diminutionis Monetarum. Extat pag. 207. Tomi XII. Tractatum iuris, tum etiam pag. 77. Boyssianæ & pag. 353. Budehianæ Collectionum de re Monetaria.

Albertus Quatrocchus.

Disputatio de officinæ Pharmaceutriæ veris & legitimis antiquorum ponderibus, in qua comprobatur pondera monetaria Veneta respondere iis quibus ætate Galeni utebatur Antiquitas. Huc quoque accedit Epitome Mensurarum Græcis Romanis & Arabibus Medicis olim familiarium. Venetiis apud Pinellum anno 1617. in 4.

Aldus Manutius, seu Manuccius, Pauli F.

Aldi N.

De Drachmis & de Sestertiis ad Ioannem Vincentium Pinellum & Ioannem Cratonem in libro de Quæsitis per epistolam. Venetiis apud Aldum in 3. an. 1576.

Alexander Sardus, Ferrariensis.

Liber, seu potius trium foliorum libellus de Nummis, in quo antiquam pecuniam Romanam & Græcam meretur pretio eius quæ nunc est in usu. Moguntiaci per Gasparem Behem in 4. an. 1579.

Idem libellus anno 1648. recusatus fuit Patavij in 8.
apud Paulum Framborum hoc titulo : Liber de Num-
mis, in quo Prisca Græcorum & Romanorum pecunia
ad nostri æris rationem redigitur.

Alphonsus Carranza.

El ajustamiento de las Monedas i la reduction, &c.
Madridi in folio anno 1629.

Andreas Alciatus, Mediolanensis, I. C.
celeberrimus.

Libellus de Ponderibus & Mensuris seorsim edi-
tus & in collectione omnium eiusdem operum Lug-
duni 1560. in folio, Basileæ itidem in folio anno
1582. &c.

Vertit quoque libellum Claudii Galeni de Men-
suris qui post prædictum libellum excusus est & præte-
rea cum aliis Galeni operibus.

Andreas Dinnerus, I. C.

Disputationes de Monetæ mutatione quoad solu-
tionem. Noribergæ apud Simeonem Halbuceyer in
4. anno 1622.

Andreas Lacuna, Secobiensis, Miles sancti Petri
& Medicus.

Libellum de Ponderibus & Mensuris medica-
nalibus subiecit Epitomæ omnium Claudii Galeni
operum. Basileæ in folio apud Isingrenium anno
1551. & apud Thomam Guarinum 1571. Argentor-
rati apud Zetznerum 1604. ac Lugduni in decimo
sexto voluminibus quatuor anno 1553. apud Guillel-
mum Rouillium.

Andrea Lottini, Florentini.

Duas Tariffas vidi impressas Lugduni Italica
Lingua anno 1551. in octavo apud Michaëlem Syl-
vium.

Andreas

DE MONETIS, POND. MENS. 23

Andreas de Paiot, Primus Praeses Parisiis in Curia Monetali.

Remonstrances faites au Roy en son Conseil d'Etat par la Cour des Monnoyes sur le sujet des desordres qui se rencontrent en la Police des Monnoyes par M. André de Pajot President en icelle. Parisiis 1651. in 4.

Remonstrances de la Cour des Monnoyes, faites au Roy le 13. Janvier 1656. sur l'Edit du mois de Decembre precedent registré en ladite Cour de l'express commandement de sa Majesté porté par ses Commissaires, le 23. dudit mois de Decembre. Parisiis in 4. anno 1656.

Andreas Schottus, Antuerpianus; è Societate Iesu.

Tabula rei Nummariae Romanorum Graecorumque, ab Belgicam, Gallicam, Hispanicam & Italicam monetam reuocatae in Historia veterumque scriptis pernecessaria, ex Guillelmo Budæo, Georgio Agricola & Petro Ciacconio, cum breui Catalogo eorum qui apud Graecos Latinosque de ponderibus mensuris & re nummaria scripserunt. Antuerpiae in 8. apud Gerardum Vvolscharium anno 1616.

Angelus Politianus.

Epistola XIII. libri X. ad Franciottum Vrsinum tractat de ponderibus & mensuris, earumque notis. Epistolarum liber seorsim editus est sapius & vna cum cæteris eius operibus, in folio apud Aldum Veneriis, apud Ascensium Parisiis anno 1519. cum Iacobi Syluij in epistolas Commentariis, Basileæ denique anno 1553. apud Nic. Episcopium.

Anonymi.

De his seorsim agemus ad calcem huius opusculi,

cùm nominatos notosque suo quemque ordine præ-
miserimus.

Antonius Augustinus, I. C. præstantissimus, Aliphanus primum tum Ilerdensis Episcopus, ac tandem Tarracónensis Archiepiscopus.

In libro II. Emendationum & Opinionum Iuris nonnulla habet ad rem Monetariam spectantia.

Cap. VI. Scribendum esse aliquot Digestorum locis, decies centies aut millies.

Cap. VII. Sestertium, denariumque non rectè doctos quosdam viros æstimasse; & quæ sit constitutionis ultimæ, de Donationibus iusta interpretatio.

Cap. VIII. de Assis & Vnciæ partibus.

Cap. IX. de Auri, Æris, Argenti libra, aureo siue solido, siliqua & tremisse.

Cap. X. De Centesima vsura.

Cap. XI. de mensuris & vasis & pedali mensura. Lugduni Tractatus ille editus est in quatuor tributis libris anno 1544. in octavo apud Sebastianum Gryphium, Venetiis item apud Iuntas & Basileæ apud Ioannem Oporinum.

Antonius Faber, Segusianus, Sabaudici Parlamenti Camberiacensis summus Præses.

De Nummariorum debitorum solutionibus.

Est quoque qui recenset Antonini Soli, I. C. & Assessoris in Parlamento Pedemontano Tractatum de Monetis, quem non vidi.

Antonius Hanfmannus, I. C.

Resolutiones de re Monetaria eiusque summis Regalibus anno 1615.

Antonius, Monachus, Melissæ Auctor.

Sermone LVI. agit de Ponderibus ac Mensuris

Staterisque iniquis. Extant verò Sermones illi Græcè ac Latine editi apud Froschouerum Tiguri anno 1546. in folio interpretibus Conrado Gesnero & Ioanne Ribitto.

Antonius de Pineto, Noreij dominus.

Ex Georgio Agricola aliisque collegit Tractatum de ponderibus mensuris atque interuallis antiquorum, ediditque Gallicè ante vernaculam versionem Historiæ Naturalis Caij Plinij secundi, quæ sæpius prælum experta est Lugduni & Parisiis.

Antonius Thesaurus.

Tractatus de augmento & variatione monetarum. Francofurti in 4. anno 1610.

Augustinus Gadaldinus, Mutinensis.

Latine reddidit librum Galeno adscriptum de Ponderibus & Mensuris : ediderunt Iuntæ Venetiis anno 1551. in folio cum Galeni operibus & sæpe sæpius consequentibus annis.

A. Petrus sive de Petra, Narbonensis.

Traitté des Monnoyes vsées, & de leur cours & de leur pesenteur : par A. de la Pierre, Narbonnois. Parisiis in 4 anno 1651.

De l'utilité des grains de remede pour le pesement des monnoyes d'argent legeres ou vsées. Parisiis anno 1644.

Aduis pour faciliter les payements en quarts d'escus de 21. sols présenté au Conseil en Iannier 1645.

Aduis sur les propositions faites au Conseil du Roy d'une fabrication de menuë monnoye d'argent ou de billon, présenté par le mesme au Conseil du Roy, au mois de Decembre de la mesme année.

Balbus, Mentor.

Scriptit ad Celsum de Agrimensoria, ratiocinatoriaque, de asse nimirum, minutisque eius partibus.

Item de nominibus mensurarum librum, cuius meminit Raphaël Maphæus Volaterranus.

Item scripsit de Coloniis Latinis, &c. ut quidem ex Gesnero refert Simlerus in Bibliotheca.

Marcus Fabius Caluus Rauennas post Hippocratis omnia opera à se conuersa & Romæ edita anno 1532. librum Balbi de Asse vulgavit & post eum Ioannes Fredericus Gronouius in altera editione Commentarij de Sestertiis.

Bartolomeus di Pasi, Venetus.

Tarifa de i pesi & misure corrispondenti del Levante al Ponente: & da una terra è luogo all' altra quasi per tutte le parti del mondo, con la dichiarazione è notificazione di tutte le robbe che si tragono di vno paese per l'altro. Venetijs superioris sæculi anno 40.

Bartolomeus Socinus, Senensis, I. C.

Consilium eius in materia Monetarum in volumine Consiliorum eius secundo, ordine CCXCVII. extat cum alijs pluribus eiusdem argumenti excusum pag. 791. Budelianæ Collectionis.

Bartolomeus Volcmarus, I. C.

Eius ac Ioannis Vyolfgangi Hilleri Discursus & responsa iuris tria ad quæstiones in re Monetaria quotidianas I. quando certus specificæ monetæ numerus in contentionem venit, an aucto eius extrinseco valore tota corpora nummorum soluenda. II. Si certa quidem species in contractum venerit, quid statuendum. III. An debitor, qui bonam recepit

monetam æroſa & vili quæ tempore ſolutionis iuſta eſt in aucto tamen valore ob reprobam ſoluere queat. Francofurti in octauo anno 1623. apud Ioannem Carolum Vnckelium. Iam verò ab anno 1615. prodiert Diſcurſus eiufdem Iuridicus de Monetarum ſolutione.

Barraus, ſive, la Barre, Praefes in Electorum, vt vocant, Curia Rothomagenſi.

Traitté des eſpecies de Monnoyes, de la matiere, forme, figure & uſage d'icelles, dédié à Monſieur de Montholon Conſeiller d'Eſtat. Rothomagi apud Ioannem Oſmont anno 1622. in 8. cum libro qui inſcribitur, *le Formulaire des Eſlens*, & iterum ibidem anno 1627. in 8.

Beda, Venerabilis dictus, Anglus, O. Benedictini.

Tomo I. operum eius varij præmittuntur Tractatus, atque inter cæteros: De Arithmetiſis Numeris & menſa Pythagorica, de Computo, de Diuiſionibus Temporum, de ratione Calculi vbi de Aſſe & partibus eius, de numerorum diuiſione, de loquela per geſtum digitorum, de ratione vnciarum, &c. cum Bridferti Commentariis, quæ Lector per ocium conſulet.

Quædam ex iis edita vidi cum adnotationibus Eliæ Vineti Santonis ad Voluſium, Rhemmium, Prifcianum, &c. Pariſiſ anno 1565. in 8. apud Sebaſtianum Niuellium.

Benedictus Arias Montanus, Hiſpalenſis.

Thubalcaim, ſive Tractatus peculiaris de ſacris Ponderibus ac menſuris, de cubito, de Satho, de Siclo, cum Hebraicæ linguæ Idiotiſmis, &c. Vide Tomum Apparatus ſacri ad Biblia Regia Plantiniana 1572. quorum editioni maximam partem præfuit.

Bernardinus Pratisuolus, Regiensis.

Considerationi del M. Bernardino Pratisuoli, Regiano, sopra l' Alitigonfo del Signor Gasparo Carussi, nelle quali con chiarissime ragioni si tratta delle monete. In Reggio per Flavio e Flaminio fratelli de Bartoli 1604. folio.

Bernardus Zorbinus.

Traitté sur le debordement ou surhaussement, de la Monnoye aduenu au pays de Pronence és années 1590. 1591. 1592. & 1593. avec la reduction & juste prix qui doit estre payé par ceux qui ont emprunté pendant ce temps, par M. Bernard Zorbin.

Bilibaldus Pirkeimerus, Noricus, Patricius Noribergensis.

De Priscorum numismatum ad Nurembergensis Monetæ valorem æstimatione libellus Tubingæ anno 1533. apud Vbricum Morhardum, Norimbergæ apud Ioannem Petreium 1542. in quarto, cum Gabriëlis Byel, Ioannis Aquilæ & aliorum Tractatibus Monetariis, & in collectione omnium Pirkeimeri operum Francofortensi anno 1610. Consulendas quoque moneo pag. 34. Boyssianæ & pag. 440. Buellianæ Collectionum de re Monetaria.

Blancus, sive, le Blanc.

Traitté & aduis sur le desordre des Monnoyes & diuersité des moyens d'y remedier, par M. L. B. Parisiis an. 1600. in 4.

Aduertissement au Roy & à Nos Seigneurs de son Conseil & de ses Estats, pour remedier aux desordres & confusions qui s'exercent à present sur le fait des Monnoyes ayant cours en ce Royanme selon leur valeur & bonté interieure en poids & loy, avec l'eualuation des poids & trebuchets, par M. L. B. an

Suite de sa remonstrance sur ce sujet. Parisiis an. 1615.

Calius Secundus Curio.

De Mensuris Romanorum Tractatus extat à Ioanne Heruagio excusus cum Tito Liuiio Basileæ anno 1549.

Caius Plinius Secundus.

Libro XXIII. Historiæ suæ naturalis de Metallis auro, argento, ære, ac monetis multa habet: de ponderibus vero ac mensuris libri XXI. capite postremo.

Carolus Molinaeus, Parisinus, I. C.

Tractatus de mutatione Monetarum in XI. questionibus digestus legitur à pag. 475. Budeliani Systematis descriptus ex collectione Matthæi Boyssij, qui rectè aduertit Tractatum illum nihil esse aliud quam extrema XI. capita à X C. ad C. libri Commercio- & Usuratum redituumque pecunia constitutorum & Monetarum, qui seorsim anno 1555. in 4. Parisiis & alibi atque vna cum cæteris eius operibus excusus fuit. Gallicè quoque Parisiis prodiit anno 1556.

Sommaire du liure Analytique des Contrats, Vsures, Rentes, Constitutions, interests & Monnoyes, par M. Charles du Moulin.

Christophorus Besoldus.

Inter cæteros eius Tractatus Politico-Iuridicos non omisit de Nummis ac re Monetaria in vnum plurima pro more congerere.

Claudius Galenus, Pergamenus Medicus.

Eius nomine insignitus circumfertur breuis Tractatus de Ponderibus & Mensuris sæpe recusis, tum vna cum omnibus eius operibus, tum seorsim, interpretibus Andrea Alciato, Michaële Neandro, aliisque.

Non esse Galeni, (qui sub Seuero Imperatore anno Christianæ epochæ ducentesimo, vt alias in eius Chronologico Elogio euicimus, diem obiit extremum,) integrum saltem tractatum illum, vt modo legitur docet vel ipsa mentio Oribasij in libro quem *κατὰ Αλεξάνδρου* scripsisse perhibetur.

Videndus porro eiusdem Galeni Tractatus de compositione Medicamentorum per genera, vbi Andromachum, Heran, Heraclidem, aliosque veteres in pluribus redarguit.

Clandius Salmasius; Dionionensis.

In notis ad Historiæ Augustæ scriptores, ad Tertuliani pallium, ad Solinum, in Confutationibus, in libris de Usuris, Mutuo, Fœnore, ac similibus sæpe veterum Græcorum Romanorumque Rem Nummariam attigit, sed non semper *ἐυσπῆχως*, vt docent nuperæ eruditorum Virorum obseruationes, quas consulat curiosus Lector.

Prodiit nuper Lugduni Batauorum cum aliis Salmasianis edita epistola ad Ioannem Vualæum ordinæ 67. in qua de Ponderibus & Mensuris Hebræorum breuiter edisserit.

Cleopatra, Egypti Regina, vt vulgo creditur, vel quemadmodum mutato sexu scribere solet Iosephus Scaliger, Cleopatras quispiam.

Libellus de Ponderibus & Mensuris accuratissime scriptus atque ex eiusdem Reginæ siue scriptoris Cosmeticis, hoc est compositis de munditie & ornatu libris, expressus extat cum seorsim tum vna cum Galeni tractatu de Ponderibus in collectione omnium eius operum ex versione Andreæ Aleiati, Michaëlis Neandri, &c.

Conradus

Conradus Gesnerus, Tigurinus, Medicus.

Mensuræ apud veteres Græcos & Latinos scripto-
res vsitata liquidorum & aridorum ita dispositæ vè
quæ sunt maioris ponderis semper præcedant: sic
enim veteribus facilius nostræ atque aliarum gen-
tium mensuræ conferentur. Tiguri apud Froschoue-
rum anno 1584. in 8. cum Dominici Massarij de
Ponderibus & Mensuris Medicinalibus, libris tri-
bus, ab innumerabilibus mendis eius opera expur-
gatis.

Constans de Siluecane, Præses Curie Monetalis.

*Extrait des Ordonnances Royaux, concernant
l'establissement & iurisdiction des Commissaires de la
Cour des Monnoyes, recueilly par M. Constant de
Siluecane, President en la Cour des Monnoyes. Pari-
sis apud Sebastianum Cramoisy, 1652.*

*Constantinus Monachus, natione Afer, Ordinis Be-
nedictini Congregationis Cassinensis.*

De Ponderibus Medicinalibus librum peculiarem
scripsisse dicitur à Caspare Vvolphio post Simple-
rum in Epitome Gesnerianæ Bibliothecæ. Vide
eius opera Basileæ excusa, anno 1536. apud Henri-
cum Petri.

*Cuthbertus Tonstallus, Dunelmensis in Anglia
Episcopus.*

Guillelmi Budæi libros de Assè & partibus eius in
Epitomen redigisse dicitur. Libros certè eius quatuor
de Arte supputandi habemus excusos. Lutetia apud
Robertum Stephanum anno 1529.

Cyriacus Schreiman.

Proba, hoc est de Ponderibus & libris omnium
Metallorum Germanico idiomate, vna cum subrili-
tibus quibusdam ad Alchymiam & artem Metal-

266 PARS II. BIBL. NUMMARIÆ
licam facientibus. Francofurti ad Mœnum in 4. arti-
no 1578.

Cyrincus Spengenberg.

Tractatus ab eo scriptus Germanicè de bono &
malo usu Monetarum editus fuit Francofurti in folio
anno 1592. cum Memoriali Monetarum Tilemanti
vbi agitur de earum materia, forma, valore, &c.

Daniel Angelocrator.

Doctrina de Ponderibus, mensuris, & monetis per
orbem omnem vsitatis, ex probatissimis quibusque
scriptoribus conquisita, examinata, ac in aphorismos
& tabellas redacta. Francofurti in 4. apud Godefridum
Tampachium anno 1617.

Idem secundam editionem auctiorem atque emen-
datiorem anno 1628. dedicavit Amstelodamensis ci-
uitatis Senatui.

Demetrius Alabaldus.

Quædam de Minutiis; item de Ponderibus &
mensuris edidit impressa Veneriis à Joanne Tacchino
anno 1525. in 4. cum Valerio Probo, Petro Diacono,
& aliis quibusdam. Extant quoque in Collectione
Auctorum Linguae Latinae in vnum corpus redacto-
rum à Dionysio Gothofredo apud Geneuenses & ali-
bi in 4. editorum.

*Didacus Couarruias, à Leyua, Toletanus, I. V. D.
eximius & Episcopus Segobiensis supremique
Hispaniarum Senatus Præses.*

Collatio veterum numismatum cum his quæ mo-
do exponuntur publica & regia auctoritate percussa,
extat tum in Collectione omnium eius operum Lug-
dunensi 1568. Veneta 1571. Lugdunensi alia 1594. ex
Officina Iuntarum qua ego vsus sum, & aliis, tum in
Budelliana Sylloge pag. 578. tum etiam seorsim Fran-

cofurti anno 1571. & antea Salmanticæ in Hispania apud Andream à Portouariis.

Ne verò quis erret, monendi sunt Lectores; Tomo X. II. Tractatum iuris folio 220. & apud Matthæum Boyssium excusa fuisse tantum postrema duo capita VII. & VIII. cæteris omissis.

Dinus de Garbo, Florentinus, Medicus.

Tractatus de Ponderibus & mensuris cum eiusdem Chirurgia aliisque opusculis Ferrariæ apud Andream Gallicum anno 1485. in folio & Venetiis 15, 6 apud Lucam Antonium Iuntam in folio.

Diodorus, antiquus scriptor.

De Ponderibus & Mensuris brevis tractatus extat post Hippiatrica, seu duos de re Venerinaria libros à Ioanne Ruellio SueSSIONENSI Medico Latinitate donatos editos que Parisiis.

Non apparet tamen in Græca Hippiatricorum collectione, nec in Manuscripto nostro codice optimæ notæ eoque antiquissimo, in quo extant quædam similia iis quæ Galeno tribuuntur, quædam etiam ab iis omnino diuersa.

Conradus Gesnerus testatur Græcè scriptum in Italia assertari, eiusdemque videtur meminisse Georgius Agricola in Præfatione in librum de Ponderibus & mensuris.

Dionysius Godefridus, Procurator Regius in Curia Monetali.

Advis présenté à la Reyne pour reduire les Monnoyes à leur iuste prix & valeur, empescher le surhaussement & empirance d'icelles, par Denis Godefroy Procureur General en la Cour des Monnoyes. Parisiis apud Petrum Cheualier 1611. in 8.

Dionysius Petanius, Aurelianensis, è Societate Iesu.

S. Epiphaniij librum de Ponderibus & mensuris Latinè vertit & doctissimis animadversionibus illustravit, quibus subiecit diatriam de Folle, de Miliarensi ac nummorum minutiis. Parisiis apud Sebastianum Cramoisy & alios 1622. in folio.

Dioscorides, Anazarbeus, Medicus.

In Tractatu de Ponderibus qui Galeno tribui solet post Cleopatraz & Hippiatricorum mensuras extat Dioscoridis fragmentum ex maiori opere *πρὸς τὸν βασιλέα καὶ τοὺς ἰατροὺς καὶ τοὺς μαθητὰς* Sparsum quæque in operibus quæ præ manibus omnium haberentur nonnulla admiscet ad hoc argumentum spectantia, nec omittendi eruditissimi illorum interpretes & Scholiastæ

Dominicus Massarius, Arcignaneus, Vicentinus.

De ponderibus & mensuris Medicinalibus libri tres ex Græcis Arabicis & Latinis rei Medicæ scriptoribus diligentissimè conscripti. Papiæ apud Bernardinum de Garaldis anno 1516. in folio cum Anglo Benedicto, &c. Tiguri vero anno 1584. in octavo apud Froschouerum cum Conradi Gesneri de eadem re libello & aliis studio Casparis Vvolphij Tigurini in lucem editis.

Eduardus Brevevood, Anglus, Astronomiæ Professor Londini in Collegio Gressamensi.

De ponderibus & pretiis veterum nummorum, eorumque cum recentioribus collatione liber vnus. Londini apud Ioannem Billium, in quarto anno 1614.

Idem tractatus nuper recusus prodit in Apparatu ad Biblia Polyglotta Bryani Vvaltoni, cum

Iacobi Tirini de eodem argumento ex variis auctoribus collectione.

Elbertus Leoninus, primarius iuris professor in Academia Louaniensi & Cancellarius Ducatus Gledrie & ciuitatis Zutphania.

Consilium eius in materia Monetarum ordine XXXI. Extat cum quibusdam aliis pag. 724. Bude-lianae collectionis.

Elias Vinetus, Santo.

In Quintum Rhemmium, Fannium, Priscianum, Be-dam atque Volusium notas & emendationes edidit cum seorsim vulgatas Parisiis in 8. anno 1565. apud Sebastianum Niuellium, tum ad calcem libri de re Nummaria à Francisco Hotamanno excusas.

Ipsius quoque Guillelmi Budæi libros V. de Asser & partibus eius in compendium redegit.

S. Epiphanius, Constantie Cypræ Episcopus.

Librum edidit de ponderibus & mensuris à Iano Cornario primum, tum à R. P. Dionysio Petauio S. I. Latinitate donatum. Extat Tomo II. operum Epiphaniij editionis Parisiensis anno 1622. in folio apud Sebastianum Cramoisy & alios: nam Basileensem apud Robertum Vvinter, aliasque nunc omitto.

Erycius Puteanus.

Pecuniæ Romanæ ratio ad nostram facillimo cal-culo reuocata. Louanij ex officina Riuiana in 12. anno 1620. Antuerpiæ apud Belleros & Coloniae apud Conradum Burgenium atque in eadem vrbe Antuer-piensi an. 1628. ad calcem opusculi Claudij Chiffletij de Numismate antiquo in 8.

Eiusdem Erycij Puteani de stipendio militari apud Romanos Syntagma, quo modus eius hactenus igno-

270 PARS II. BIBL. NUMMARIÆ
ratus constituitur. Louanij ex eadem officina R i u i a n a
1620. in 12.

Franciscus Arctius, I. C.
Duo eius in materia monetarum Consilia X. I. vi-
delicet & C X I I. Budelius edidit cum aliis pag. 679
& sequentibus suis Collectionis.

Franciscus de Anila.
Tractatus de Monetis anno 1590.

Franciscus Balbus, Advocatus Regius in Curia
Monetali.

Raisons de l'Edit & Reglement des Monnoyes de
nois de Nauembre 1614. par François le Begue Con-
seiller & Advocat General de sa Maiesté en la Court
des Monnoyes. Parisius apud Viduam Nicolai Rob-
ertiano 1615. in 8.

Traitté & aduis sur les desordres des Monnoyes &
diversité des moyens d'y remedier. Parisius anno 1600.
in 8.

Franciscus Bonafides, Medicus.

Commentarium de ponderibus minoribus & gra-
no scripsisse dicitur Tomo II. suorum operum, quæ
Iosias Simlerus in Bibliothecæ Gesnerianæ Epitome
commemoratur quidem, sed nescire se fatetur num. di-
uulgata sint. Certè Ioannes Antonides Vanderlinden
in Catalogo de scriptis Medicis etiam tertium reculo
de eodem verbum quidem.

Franciscus Brodm, I. V. D. & Professor in Academia
Bituricensi.

Orationem habuit in Auditorio Iuris, maxima
omnium ordinum frequentia publicique deinde iuris
fecit hoc titulo: Parallela legis & Nummi: quibus
triplex Iuris species Naturalis, Gentium & Civilis,
Philologicè exponitur. Parisius apud Mathurinum

du Puy anno 1633. in octavo.

Francois Currius, Senior, Papiensis, I. V. D.

Tractatus Monetarum exrat Tomo XII. collectionis amplissima Tractatum utriusque iuris folio 209. vnde in Boyssianam pagina 60. & in Budellianam pag. 455. Monetarias collectiones deriuatus est: videnda quoque operum eiusdem Iuriconsulti Venetae editiones.

Prodit quoque Francofurti apud Nicolaum Steinhium anno 1610. in 8. Tractatus, vt dicitur, prope diuinus de iure fisci & de numismatibus.

Francois Garrault, de Gorgis, Generalis Praefectus Curia Monetalis, tum Francie Thesaurarius, &c.

Les recherches des Monnoyes, poids & maniere de nombrer des premieres & plus renommées Nations du monde reduites aux Monnoyes, poids & maniere de nombrer des François diuisées en trois Livres, par François Garrault, sieur de Gorges, &c. Parisiens apud Martinum Iuuenem 1576. in 8.

Memoires & recueil des nombres poids mesures & Monnoyes anciennes & modernes des nations plus renommées, r'apport & conference des vnes aux autres avec vne reduction aux Royales de la France, qui sont en usage en la ville de Paris. Lutetia Parisiorum apud Iannetum Mertayer 1595. in 8.

Recueil des principaux aduis donnez en l'Assemblée de S. Germain des Prez sur le contenu des memoires presentez à sa Majesté estant à Poitiers, portant l'établissement du compte par escus & suppression de celuy par sols & livres, avec les Paradoxes, sur le fait des Monnoyes, par François Garrault Seigneur de Gorges Conseiller du Roy, & General en la Cour

des Monnoyes. Parisiis apud Iacobum du Puys an-
no 1578. in octavo seorsim itemque cum libello Ioan-
nis Bodini.

*Sommaire des Edits & Ordonnances Royaux
concernans la Cour des Monnoyes & Officiers parti-
culiers d'icelles, ensemble les Changeurs, Orfeures, &
autres répondans & iusticiables de ladite Cour.* Tu-
ronibus apud Iametum Mettayer 1590 in 8. & ite-
rum Parisiis 1612. in octavo & 1632. apud Iacobum
Bessin in 8.

*Des Mines d'argent trouuées en France, ouurage
& Police d'icelles, par François Garrault sieur des Gor-
ges, &c.* Parisiis 1579. in 8.

*Franciscus Grimaldetus, Regius in Præsiali Ande-
gaurorum Curia Aduocatus.*

*Des Monnoyes augment & diminution du prix
d'icelles livre unique, par François Grimaudet, Aduo-
cat du Roy au Siege Præsial d'Angers.* Parisiis apud
Martinum Ituenem anno 1576 in 8. Itidem apud Hiero-
nyum Marneffium & viduam Guillelmi Cauellat
anno 1585. in 8.

*Paraphrase des droits des vsures & contrats pigno-
ratifs.* Parisiis 1587. in 8.

Item les opuscules politiques du mesme. In eadem
Parisiensi vrbe anno 1580. in 8.

Franciscus Horomannus Parisinus I. C.

*Liber de re Nummaria Populi Romani, eiusdem-
que disputatio de Aureo Iustiniano aduersus obser-
uationem quamdam Iacobi Cuiacij libro XIX. de
Iustiniana Aurei obseruatione, cum Volusij Metiani,
Rhemnij Fannij, & Prisciani Cæsariensis opusculis
de Asse, Ponderibus & Mensuris, ac Budæi & Agri-
colæ breuiario de Asse.* Geneuæ apud Guillelmum
Lemarium

Lamarium, anno 1585. in octauo.

Eadem vero disputatio iam ab anno præcedenti fuerat excusa Basileæ in octauo, per Eusebium Episcopium.

Gabriël Byel, Spirensis, S. T. L. & in Scholâ Tubingensi lector ordinarius, Ordinis Clericorum in communi viuentium.

De monetarum potestate simul & vtilitate libellus aureus auctore doctissimo viro Gabriele Byel cum libellis Ioannis Aquilæ, Bilibaldi Pirkheimeri, & aliorum editus est primùm (vt quidem arbitror, saltem priorem hæctenus editionem non noui) Norimbergæ apud Ioannem Perreium anno 1542. in 4. Deinde initio Collectionis Monetariæ, Matthæi Boyssij, Colonia Agrippinæ anno 1574. in 8. Cunque omisus fuisset nescio quam ob causam à Budelio & rarò incurreret, recusatus deinde est cum libris duobus de re Monetaria Marquardi Freheri, & Nicolaj Oresmij tractatu de mutationibus monetarum anno 1605. in 4. Lubduni (sic enim scribitur nescio quis in Germania locus, ne quis paullo quam par sit argutior erratum hic aliquod typographicum suspicetur) apud Gothardum Vœgelinum.

Gaspar Antonius Thesaurus, seu Tessaurus, Senator Pedemontanus.

De mutatione ac falsitate monetæ, siue de augmento, variatione ac diminutione monetarum Tractatus varijs Bibliotheca Gasparis Antonij Thesauri, Augustæ Taurinorum anno 1609. & anno sequenti 1610. in quarto. Francofurti apud Iacobum Fischerum.

Gaspar Scioppins, Francus, vir desultoria lenitatis.

Sub Paschalisij Grosippi larua delitescens occurret

274 PARS II. BIBL. NVMMARIÆ
tibi, Lector, paullo post infra v. Ioannes Fredericus
Gronouius.

Gaspar Scaruffus, Regiensis.

L'Alitinonso di M. Gasparo Scaruffi, Regiano, par fare Ragione è concordanza d'oro & d'argento che seruirà in uniuersale tanto per prouedere a gli infiniti abusi del tosare & guastare monete, quanto per regolare ogni sorte di pagamenti, è ridurre anco tutto il mondo ad vna sola moneta. Regij in Æmilia apud Hercolianum Bartolum 1582. in folio.

In eadem quoque vrbe eodemque anno prodijt Breue instruzione sopra il discorso dal mag. M. Gasparo Scaruffi per regolare le cose delli denari.

Gaspar Vvaserus, Tigurinus.

De antiquis numis Hebræorum Chaldæorum & Syrorum quorum sacra Biblia & Rabbinorum scripta meminerunt, libri duo: quibus cum sacrum profani Auctores locis innumerabilibus illustrantur additis figuris ære expressis. Tiguri in officina Vvolphiana 1605. in 4.

De antiquis mensuris Hebræorum, quarum sacra Biblia meminerunt, libri tres; quibus intersperse sunt mensuræ Ægyptiorum, Arabum, Syrorum, Persarum, Græcorum & Romanorum, quæ cum ipsæ per se explicantur, tum per has Hebraicæ. Heidelbergæ apud Gothardum Vægelinum 1610. in 4.

Gaspar Vvolphius, Tigurinus.

Tabula generalis diuersorum ponderum ac totius secundi libri Dominici Massarii, Vicentini, de Ponderibus quasi quoddam compendium deducens semper maiora in minora, & ostendens quoties minor in maiore contineatur, vna cum eiusdem Abaco siue Tabula ponderum & mensurarum atque Alphabetica

enumeratione Virorum illustrium ex Bibliotheca Iosia Simleri collectorum, qui de ponderum & mensurarum doctrina vel integros libros aut tractatus scripserunt, vel saltem obiter aut summarie in suis scriptis hanc materiam attigerunt. Tiguri apud Froschouertum 1584. in 8. cum Dominici Massarii de eodem argumento libris tribus & Iosia eiusdem Simleri atque Conradi Gesneri quibusdam Appendicibus
Georgius Agricola, Kempnicensis, Medicus ac Philosophus insignis.

Libri quinque de Mensuris ac ponderibus, in quibus pleraque à Guillelmo Budæo & Leonardo Portio parum animaduersa diligenter excutiuntur. Parisiis apud Christianum Vvechelum in octauo anno 1533.

De Mensuris & Ponderibus Romanorum atque Græcorum libri V. De externis mensuris ac ponderibus libri II. Ad ea quæ Andreas Alciatus denuo disputauit de ponderibus & mensuris breuis defensio lib. I. De mensuris, quibus interualla metimur lib. I. De restituendis ponderibus atque mensuris lib. I. De pretio metallorum & monetis, pondere, temperatura, &c. libri tres Basileæ apud Hieronymum Frobenium, 1550. in folio.

Omitto eiusdem Georgii Agricolæ libros de subterraneis Fossilibus & omni re Metallica cum observationibus Georgii Fabricii, &c. vt moneam Lectores meos quæ mei sunt instituti, ex eius nimirum operibus de Ponderibus & Mensuris libellum fuisse collectum, & Gallica lingua scriptum Gallicæ Plinii versionis præmissum fuisse in editionibus Lugdunensibus & Parisiensibus, interprete Antonio Pinero, de quo diximus.

Georgius Cassander, Brugensis, Flander.

Supputatio rei Nummariæ Romanorum ac Græcorum ad Monetam Flandricam: Gandavi in 8. editum libellum illum asserit Valerius Andreas Desselius in Bibliotheca sua Belgica, sed annum non adscribit, nisi forte iunctus fuerit sententiis selectioribus ex Plautinis Comædiis collectis, quas ibidem ait editas fuisse eadem forma anno 1536. typis Iodoci Lambertii.

In editione Parisiensi quæ dicitur omnium operum Cassandri apud Abraamum Pacard in folio 1616. nec supputatio illa rei Nummariæ nec sententiæ illæ Plautinæ apparent.

Georgius Henischius, Bardfeldensis, Medicus & Mathematicus Augustanus.

De Ase & partibus eius. Augustæ Vindelicorum apud Sebastianum Mylium typis Davidis Franci anno 1606. in 8. Anno præcedenti eadem forma, De numeratione multiplici vetere & recenti in eadem vrbe.

Germanus Constant, Index Monetæ Tolosæ.

Traité de la Cour des Monnoyes & de l'estendue de sa Jurisdiction, divisé en cinq parties I. des premiers Generaux Maistres des Monnoyes. II. de leur erection en Chambre des Monnoyes. III. de sa creation en Chambre Souueraine. IV. des Generaux Prouinciaux & subsidiaires. V. Des Iuges Gardes des Monnoyes. Le tout iustificié par Chartres, Edits, Ordonnances & Declarations de nos Roys, & Arrests de leur Conseil & redigé en ordre Chronologique. Parisius apud Sebastianum Cramoisy an. 1638. in folio.

Guido seu Vidus Pancirollus, I. C.

Vide cap. 66. lib. I. Thesauri variarum eius lectio-
num.

Guillelmus seu Vvillelmus Antonij Freundeberg.

Vide infra v. Ioannes Kitzelius.

Guillelmus Budaus, Parisinus, Francisci I Francorum Regis à Secretis & Consiliis.

De Assè & partibus eius libri V. Parisiis in folio annis 1616. & 1524. apud Iodocum Ascensium, Venetiis in officina Aldi 1522. Colonia apud Soterem 1528. in 8. adiecto etiam Breuiario per eundem Budaum scripto, Lugduni in 8. anno 1542. Denique Parisiis ab auctore nouissimè recogniti & locupletari in fol. apud Robertum Stephanum & Lugduni item apud Gryphium 1550. in 8.

Eidem quoque tribuitur libellus de Moneta Græca ad Gallicam pecuniam æstimata.

Plures Epitomen librorum illorum scripserunt, inter quos præcipui numerantur, Cuthbertus Tonstallus, Elias Vinetus, Stanislaus Grepfius, &c.

Extat quoque lingua vernacula editus anno 1529. Parisiis libellus hoc titulo : *Sommaire ou Epitome du livre de Assè, par M. Guillaume Budé.*

Guillelmus Philander, Castilionensis.

Epitome de ponderibus & mensuris Romanorum ex libris Georgii Agricolaë. Extat post tractatum Francisci Hotomanni de re Nummaria & post Vitruuii libros de Architectura doctissimis eiusdem Philandri annotationibus illustratos, Romæ, Lugduni, Argentinæ, Parisiis, & alibi sæpius excusos.

Guillelmus Rondeletius, Monspelienfis Medicus.

De ponderibus siue iusta quantitate & proportione Medicamentorum liber Patavii, Lugduni, Antverpiæ, atque alibi editus cum aliorum libellis de Dosibus qui sane ad institutum Bibliothecæ nostræ Nummariaë nihil aut parum admodum confere videntur,

278 PARS II BIBL. NVMMARIÆ
ideoque prætermiffi, ac Medicis ac Pharmacopolis
relictæ.

Hadriannus Iunius, Hornanus, Medicus.

Iuniores consulant caput vnum alterumue Nomen-
clatoris eius anno 1567. ac deinceps multis in officinis
Vrbibusque recusi.

Henningus Gøden, Hanelbergenfis, I. C.

Consilium eius L X X V I I. quod ad Monetarium
negotium spectat, edidit Budelius pagina 792. suæ
Collectionis.

*Henningus Rennimannus, I. V. D. & Professor
Erphurdiensis.*

Decisio controuersie Monetariæ circa bonitatis in
moneta extrinsecæ siue valoris vulgo recepti incre-
mentum & decrementum, cuius id creditoris an de-
bitoris lucro vel damno veniat. Erfurti apud Martinum
Spangenberg anno 1610.

Henricus Bocerus, I. C. & Professor Londinensis.

De Ponderibus & pretiis veterum nummorum eor-
umque cum veteribus collatione liber vnus, siue Tra-
ctatus de iure Monetarium, cui adiecta est eiusdem
controuersarum Conclusionum Centuria. Franco-
furti apud Bernerum, anno 1614. & Tubingæ eodem
anno.

*Henricus Buntingus, Grunoensis, Prædicans in
Ducatu Brunsvicensi.*

De Monetis & mensuris Sacræ scripturæ libellus
Germanica lingua editus Magdeburgi in octavo an-
no 1583.

Henricus Houedde, Suria in Anglia Comes.

De Ponderibus & mensuris libros duos confecisse
perhibetur à quibusdam. Verum Simlerus ex Ioanne
Balæo eorum non meminit, docetque decollatum Lon-
dini 1547.

Henricus Hornmannus.

Disputatio Monetarum in discussione contentio-
num crediti & solutionis hoc tempore inter merca-
tores & alios qui in foro versantur; valde utilis per
interrogationem & responsionem. Vide pag. 361.
Collectionis Boyssianæ & 667. Budelianæ.

*Henricus Lorittus, Glareanus à patria Glarona
Helvetiorum urbe vulgo sic dictus.*

De Asse & partibus eius liber. Basileæ anno 1530.
apud Isingreinium in folio.

Videndi quoque eiusdem Commentarii in Cæsi
Suetonii Tranquilli Claudium & Galbam Impera-
tores.

Henricus Mameranus, Lucemburgensis, I. C.

Priscæ Monetæ ad huius nostri temporis diuersas
aliquot nationum monetas supputatio collecta anno
1550. & sequenti anno Colonia Vbiorum edita
apud ipsum Auctorem extat pag. 661. Budeliani Syn-
tagmatis.

*Henricus Poulain, in Curia Monetali Senator
Regius.*

*Traité des Monnoyes pour vn Conseiller d'Estat.
Paris 1621. in 4. cum responsione ad librum Dio-
nyssii Godefridi.*

Quæ verò sequuntur in mss. duntaxat codicibus le-
guntur, vt audio.

*I. Conference des Monnoyes de France, d'Espagne,
& d'Angleterre.*

*II. Autre Conference des Monnoyes de France
à celles d'Espagne & reduction de 24. sortes de poids
de plusieurs Royaumes, Principantez & Seigneuries
différents de celui de Paris.*

III. Le prix du marc d'or & d'argent, de-

puis l'année 1300. iusques en 1614.

IV. De quatre especes de surhaussement : & comment ils aduient : de quel genre est celuy d'a present & de la necessité & utilité qu'il y a d'enuoyer en Espagne auparauant le Reglement general des Monnoyes de France présenté à Monseigneur le Chancelier le 7. Feurier 1615.

Henricus Vranius, Recessensis in Clinia.

De re Nummaria Mensuris ac ponderibus Epitome ex Budæo, Portio, Alciato, & Agricola concinnata. Colonia anno 1569. in 8.

Heron, Alexandrinus, Mathematicus.

Iosephus Scaliger in opusculo postumo de re Nummaria, alii que post eum citant Heronis de Ponderibus seu de re Nummaria librum nondum, quod sciam, typis editum.

Iidem quoque plurimi faciunt fragmentum quoddam eiusdem Heronis à Ioachimo Camerario Papebergenfi Medico ex codice Budensis Bibliothecæ de promptum.

Hieronymus Cardanus, Mediolanensis, Medicus & Philosophus.

Opus nouum de Proportionibus Numerorum, motuum, ponderum, sonorum, aliarumque rerum mensurandarum in libros V. digestum: De Regulis Algebricis, &c Basileæ 1570. in folio.

Adi quoque, si vacat, nuperam Lugdunensem editionem omnium eiusdem scriptoris operum in folio decem Tomis.

Hieronymus à Tonar.

De Ponderibus Medicamentorum liber. Hispani in Bætica ex Officina Antoniana anno 1572. in 4.

Iacobus

Jacobus Alemannus, I. C. & Scabinus Magdeburgensis.

Tractatus de iure, valore, mutatione, reprobatione, solutione & variis monetæ speciebus. Item pœnis falsorum Monetatorum, &c.

Jacobus Bornitius, I. V. D.

De Nummis in republica percutiendis & conservandis libri duo ex eius Systemate Politico deprompti. Hanouia typis Vvecheliani 1608 in 4.

Eiusdem Ararium, siue Tractatus de arario sacro, civili, militari communi & sacratori Francofurti anno 1612. in 4.

Jacobus le Clerc, Index Gardiator, ut vocant, Monetæ Pictauiensis.

Recueil d'aucuns Edits, Declarations, Lettres patentes & Arrests du Conseil d'Etat & Priné de nos Roys, touchant la souveraineté & Jurisdiction primatiue & cumulatine de la Cour des Monnoyes, Juges, Gardes, Officiers & Justiciables d'icelle. Paris an. 165 in 4.

Jacobus Capellus, Minister Calviniana sectæ & Professor Sedanensis.

De Ponderibus Nummis & Mensuris libri quinque, Francofurti annis 1605. & 1606. in quarto duobus tomis apud Læuinum Hulsium, cum Miscellaneis ad rem Nummariam & Ponderariam pertinentibus.

Jacobus Menochius, I. C.

Duo eius consilia ad rem Nummariam seu Monetariam spectantia libri I. 48. & libri II. 138. edidit Budelius pag. 702. suæ Collectionis.

Jacobus de Puteo, I. C.

Disputatio in materia Monetaria mutationis, quæ

teste Simlero habetur in tractatu Alberti Bruni de augmento & diminutione Monetarum, de quo supra.

Jacobus Sylvius, Ambianensis, Medicus.

Commentarios scripsit in epistolas Angeli Politiani ac nominatim in ep. 1. libri X. ad Franciortum Ursinum, in qua nonnulla ab Angelo de ponderibus & Mensuris annotata correxit. Parisiis in folio anno 1519 apud Iacobum Ascensium Badium.

Idem libro III. Methodi compenendorum Medicamentorum tractat de ponderibus & mensuris, quæ in usu sunt apud Galenum & recentiores Medicos. & in principio Annotationum in Mesuæ Antidotarium quædam præfixit de mensuris & ponderibus Mesuæ consuetis.

Jacobus Tirinus, Antuerpianus, Societatis Jesu Theologus.

In Prolegomenis ad eruditissima Commentaria in sacram scripturam agit inter cætera I. de Antiquis Hebræorum, Græcorum, Romanorum, Ponderibus at Moberis collatis cum modernis Italorum, Gallorum, Hispanorum, Belgarum, &c. II. de Mensuris seu vasis eorundem. III. de Mensuris longitudinum, &c. Antuerpiæ anno 1632. in folio tribus tomis, apud Martium Nutium.

Eædem obseruationes extant, tum in Apparatu Briani Vvaltoni ad Biblia sua Polyglotta Londini anno 1659. pluribus tomis excusa, tum in Bibliis siue quæ dicuntur Magna, quinque Tomis maioribus Parisiis anno 1644. editis, siue quæ Maxima Versio num & Annotationum appellari placuit, in eadem urbe Parisiensi publicatis atque in Tomos XIX. distributis apud Dionysium Bechet, Ludouicum Billaine.

Antonium Bertier, & Simeonem Piget anno 1660. neutro tamen præfixo ipsius Tirini nomine quod ratio postulabat & summa æquitas.

Iacobus Vvarau.

Non nihil scripsisse dicitur de Monetis, sed non vidi.

Ioachimus Camerarius, Papebergensis, Professor Lipsiensis.

De Numismatis, seu Moneta veterum Græcorum & Latinorum, cum Xenophontis libello de re Equestri Latinè reddito, proprioque eius Hippocomico. Tubingæ in 8. anno 1539. apud Vlicum Mochardum deinde anno 1560.

Ioachimus Mynsingerus, Germanus, I. C.

Observationes eius ad valorem monetæ pertinentes exhibet Budelius pag. 795. suæ collectionis.

Ioachimus Vadianus, Helvetius Medicus.

Epistola ad Rødolfum Agricola Rhetum iuniorum scripta, vbi explicatur locus apud Plinium de Dodrante & Pygmæis, de longitudine Gabbaris & quid sit Vncia apud eundem. Extat cum eiusdem Philologi commentariis in Pomponium Melam Viennæ Austriæ, anno 1518. Parisiis 1530. Basileæ apud Cratandrum, &c.

Ioannes Antonius de Rubeis, Alexandrinus, I. C.

Consilium eius ordine CXLVIII. quod tractat de Moneris extat cum aliis pag. 681. Collectionis Budelianæ.

Ioannes Aquila, vtriusque Iuris Interpres & Professor Tubingensis.

De potestate & vtilitate Monetarum Tractatus ad Ioannem Støfflerinum editus est in 4. Notimbergæ anno 1542. in 4. apud Ioannem Petreium cum Ga-

284 PARS II. BIBL. NUMMARIÆ
briëlis Byel & Bilibaldi Pirckheimeri tractatibus Co-
loniæ anno 1551. apud Mameranum, pag. 10. Colle-
ctionis Boyssianæ & pag. 413. Budeliana.

Ioannes Arphus, Legionensis.

Cuilatador de la plata, oro, y piedras, compuesto
por Ioan Arphe de Villafañe natural de Leon, vezino
de Valladolid. Madriti in 8 anno 1558. apud Guillel-
lum Drouy & postea Vallisoleti apud Alfonso &
Didacum Fernandem Cordubensem in quarto an-
no 1572.

Ioannes Bapt. Egnatius, Venetus.

Vide Annotationes in Augustum Suetonij tum
seorsim editas tum in collectione variorum Commem-
tarij. In vitas XII. Cæsarum.

Ioannes Baptista Villalpandus, Cordubensis, è So-
cietate Iesu.

Post eius atque Hieronymi Pradi ex eadem Socie-
tate Theologi doctissimos in Ezechielem prophetam
Commentarios, parte altera Apparatus à pag. 249.
Tomi III. extat de Hebræorum ponderibus nu-
mismaris atque mensuris tractatus amplissimus, mul-
tisque Mathematicis demonstrationibus munitus, ac
tabellis ponderum, proportionum, &c. decoratus, vnde
alij postea largiter hauserunt. Romæ in folio apud
Carolus Villietum anno 1604.

Ioannes Bodinus, Andegauensis, I. C.

Discours de Iean Bodin sur le rehaussment & di-
minution des Monnoyes, tant d'or que d'argent, & le
moyen d'y remedier & responce aux Paradoxes de
M. de Malestroict. Parisiis 1578. in 8. apud Iacobum
du Puy.

Latine extat redditum hoc opusculum pag. 751.
Budelliani Syntagmatis hocce titulo donatum. Tra-

Status de augmento & decremento auri & argenti & quomodo ei occurrendum sit : quo responderetur Paradoxis Domini de Malestricto, ad Dominum Preuost Dominum de Morsam Regium Præsidentem in Curia Parlamenti. An editus sit seorsim nondum comperi.

Libri sexti de Republica capite secundo prolixè agit idem Bodinus de Ærario & cap. 3. de re Monetaria, quibusque legibus nummorum deprauationi occurratur. Prostant vbique libri illius exemplaria Latina, Gallicaque, nec duo mox laudata capita omisit in sua collectione Budelius : vide pag. 734. & sequentes.

Ioannes Buteo, Delphinus.

Inter eius opuscula extant de libra & statera libellus : alter de fluentis atque mensura : tertius de ponderum inter se congruentium forma : quartus de margaritarum pretio. Lugduni apud Thomam Berrellum 1554. in 4.

Ioannes Caphalus, Ferrariensis, I. C.

In libro I. Consiliorum excusum habetur ordine XXXI. ad rem Monetariam pertinens pag. 730. Budelianæ collectionis.

*Ioannes Camerarius, Dalburgius, Episcopus
Vvormatiensis.*

Scripsisse librum vnum de Moneta siue de origine & ratione Monetæ testatur Iosias Simlerus in Epitome Bibliothecæ Gesnerianæ ; sed vbi editus sit ille liber non aperit, nec memini me vidisse vsquam. Eum quoque addit claruisse anno 1490.

*Ioannes à ChoKier, Patricius Leodiensis &
I. V. D.*

Tractatus de re Nummaria prisca aui, quæ col-
N n ij

286 PARS II. BIBL. NUMMARIÆ
lata ad æstimationem monetæ præsentis ad Historiam
cum profanæ tum sacræ intelligentiam non parum
utilis. Leodij apud Christianum Ouverx 1619. in 8.
& anno sequenti Coloniae apud Ioannem Kinckium
eadem forma: tum 1621. Antuerpiæ apud Belleros,
nisi forte sit eadem editio à Bibliopolis, vt sæpe fit, *ide-*
formata.

Ioannes Douet, Dominus de Rom-Croissant.

*Aduis au Roy pour oster le moyen aux meschants
de contrefaire ses monnoyes & diminuer la bonne de
son poids, &c. par Iean Doüet Escuier. Parisiis.*
1634. apud Ioannem Laguehay in 8.

*Au Roy sur le sujet du rehaussement de ses Mon-
noyes du mois de Mars 1636. Parisiis 1636. apud Mi-
chaëlem Brunet in 8.*

*Ioannes de la Haye Parisiensis, O. M. Lector Em-
ritus, Concionator Regius, &c.*

Vide supra v. Iacobus Tirinus, cuius Tractatum
de Ponderibus Moneris & Mensuris integrum excu-
dendum curauit in Bibliis Magnis Maximis que, vna
cum Chronico sacro, aliisque eiusdem eruditissimis
opusculis.

Ioannes Fredericus Gronouius.

Commentarius de Sestercii Dauentriæ Typis
Conradi Thomæi anno 1643. in octauo Prima hæc
editio plurimum differt ab altera qua postea prodit.

Ioannis Frederici Gronouij de Sestercii: seu Sub-
seciuorum pecuniæ veteris Græcæ & Romanæ libri
quatuor. Accesserunt L. Volusius Mætianus, I. C. &
Balbus Menfor de Assæ. Item Paschasij Grosippi, hoc
est Gasparis Scioppij, Tabulæ nummariæ. Amstelo-
dami apud Elzeuirios 1656. in 8.

Ioannes Henricus Alstedius.

Encyclopædiæ libro XIV. & quibusdam aliis in locis tractat de Monetis Ponderibus & Mensuris Excusa est duobus tomis in folio Herbornæ Nassauiorum anno.

Ioannes Kirzelius, I. C. Procancellarius, Academia Gieffensæ.

Tractatus postumus de iure monetarum, in quo vniuersum monetæ ius controuersis accuratè distinctum ad praxim Hodiernam summo studio & labore accommodatum atque iuxta normam Iuris Cæsarei, Pontificij & Pragmaticorum Imperij Romani sanctionum decisum exhibetur nunc primum in lucem editus & Notaminum quorundam vt cumque tornatus interuentu per Vvilelmum Antonij Frenudeberg. Marpurgi Cartorum typis & sumptibus Casparis Cherubini an. 1632.

Ioannes Mariana.

Tractatus de Ponderibus & Mensuris Toleti in 4. anno 1599. apud Thomam Gusmanium, & apud hætedes Ioannis Aubrij Francofurti 1611. typis Vvecheliani in 8.

Eiusdem Disputatio de mutatione Monetæ in XIII. capita distincta extat cum aliis quibusdam eius opusculis excusa Coloniae apud Antonium Hieratum anno 1609. in folio & typis Vvecheliani 1611. in 8. Moguntia quoque Typis Balthassaris Lippii anno 1605.

Ioannes Phelippus, Andegauensis è Societate Iesu.

Quid Ceseph, siue quid Argentei Sicihue aptati ad monetarum nobis cognitarum rationem: & quid etiam Ceseph, Libra & Talentum. Item quid corus & dimidius corus & quid Gomor in mensura, præ-

sertim Aridorum; tum quid Nebel in liquidorum mensura. Vide versum secundum capituli III. Osee prophetae Commentariis illustrati in folio anno 1636. Parisiis apud Sebastianum Cramoisy.

Ioannes Regnaudi, Auenionensis, I. C.

Tomi XII. Tractatum Iuris Gregorii XIII. Papae iussu Venetiis anno 1584. excusorum pag. 206. extat Ioannis huius Regnaudi Tractatus de Moneris, & num debeat inspicere valor tempore contractus vel solutionis, vel morae, & pag. 223. de Mensuris & quorum auctoritate mutantur.

Primus verò ex iisdem Tractatibus habetur pagina 71. Boyssianæ & pag. 462. Budelianæ Collectionum.

Ioannes Ruellius, Sueffionensis, Medicus.

Post Hippiatricorum libros à se iussu Francisci I. Christianissimi Francorum Regis Latinitate donatos addidit Diodori antiqui scriptoris breuem tractatum de Ponderibus & mensuris Latine dumtaxat, addiditque ex rei veterinariae scriptoribus pondera & mensuras Galeni. Parisiis in fol. an. 15, 0. apud Simonem Colinaum.

Libro I. de natura Stirpium capite 16. scripsit de mensuris quibus longitudines herbarum demetuntur Lutetiae 1536. apud Simonem Colinaum & Basileae 1537. apud Frobenium in fol. Additur à quibusdam etiam Tractatus de rationibus ponderum. Verum illud haecenus non vidi.

Ioannes Vasquez de Sorna Hispanus.

Libro intitulado, Reduccion de oro, y senorage de plata con las reglas y tablas generales de lo vno y de lo otro, compuesto, por Ioan Vasquez de Sorna vezino de la Ciudad de Cadiz. Gadibus 1620.

Ioannes

Ioannes Volfgangus Hillerus.

Vide supra v. Bartolomæus Volcmarus.

Jordanus Brunus.

De triplici minimo & mensura. Francofurti anno 1591. in 8.

Jordanus Nemorarius.

Propositiones eius tredecim de Ponderibus apud Ioannem Petreium Norimbergæ excusæ an. 1533. aliæque eius opera ad Mathematicas disciplinas spectantia nostri non videntur instituti, quemadmodum neque Iacobi Fabri Stapulensis in eas Commentarij.

Josephus Iustus Scaliger, Iulij Cæsaris à Burden filius,

Agenni ad Garumnam natus.

De re Nummaria dissertatio: liber postumus ex Bibliotheca Academiae Lugduno-Batauæ editus à Vvillebrordo Snellio. Lugduni Batauorum ex officina Raphelengii 1616. in 8.

Iosias Simlerus, Tigurinus.

Vocabula rei Nummariae ponderum & mensurarum Græca, Latina, Hebraica, Arabica, ex diuersis auctoribus collecta & in ordinem Alphabeticum disposita. Tiguri apud Froschouerum anno 1584. in 8.

vna cum Dominici Massarii libris tribus de eodem argumento, &c. Idem illud Lexicon suppresso eius nomine prius fuerat editum cum Dictionario Latino-Germanico Ioannis Frisii Tigurini sæpius à Froschouero edito in folio.

S. Isidorus, Hispalensis Episcopus.

Libro X V I. Originum siue Etymologiarum postquam egit de metallis, tribus extremis capitibus disputat de Ponderibus, Mensuris & signis ponderum: superiori verò libro de agris eorumque finibus ac mensuris. Extant libri illi seorsim editi variis in lo-

cis atque vna cum aliis eius operibus Lutetiæ Parisiorum annis 1580. & 1602. in folio. Item cum auctoribus Linguae Latinae vnum in corpus redactis opera Dionysii Gothofredi, I. C. &c.

Iulius Caesar Bulergerus, Iuliodunensis, è Societate Iesu.

In Imperatore Romano aliisque libris quos edidit nonnulla identidem habet ad rem nummariam veterem spectantia.

Iulius Pacius, à Beriga, I. V. D.

Tractatus eius de mutatione Monetarum celebratus à quibusdam, sed non vidi.

Iustus Lipsius, Belga.

De re Nummaria Breuiarium: opus postumum cura Ioannis Rhodii vulgatum Patavii in 8 1648. apud Paulum Frambottum.

Lambertus de Vlierden, Leodiensis.

Edicta Nummorum omnium quorum vsus in civitate Leodiensi & vicinis prouinciis ab anno 1477 ad vsque an. 1623. Leodij eodem anno in 4.

Laurentius Bochellus, Crespiensis, Valefius, I. C. Parisiensis & in suprema Curia Aduocatus.

In Francici Iuris Miscella, atque vt Auli Gellii verbis vtar, verè Confusanea Bibliotheca multorum errorum amplissimo Promptuario nisi quando eruditorum quorundam virorum opuscula velut quaedam inseruit emblemata, de Monetis ac ponderibus veterum recentiorumque nummorum plurima congestit, &c. Lebreti in eadem Curia Aduocati Regii exstant quaedam de eodem argumento actiones forenses, &c. Bibliotheca verò illa Gallicè tribus Tomis excusa est Parisiis in folio.

Laurentius Ioubertus, è Valentia, Segolannorum ad Rhodanum urbe, Monspeliensis Medicus.

Ponderum & mensurarum vſitatorum nomenclaturæ & notæ cum eius Pharmacopœa & aliis Tractatibus Tomo I. operum eius Latinorum. Lugduni apud Stephanum Michaëlem in folio anno 1582. & Francofurti apud Andreae Vvecheli hæredes anno 1599. Primum vero edita fuit illa Pharmacopœa Lugduni in 8. an. 1579. apud eundem Michaëlem opera Ioannis Pauli Zangmaifferi.

Laurentius Palmyrenus.

Eius Orthographia anno 1573. in octavo edita est Valentia in Hispania cum libello, cui hic præfigitur titulus:

Sylua de vocablos y phrasas de moneda medidas compta y vender para los niños, de Grammatica Laurentii Palmyreni tertia editio.

Leonardus Porcius, sine de Portis, I. C. Vincentinus.

De Sestertio, pecuniis, ponderibus & mensuris antiquis libri duo. Prima editio ipso adhuc viuente auctore cum Egnatii ad Lectorem epistola, nec anno nec loco adscriptis in quarto, visa est mihi alias in Bibliotheca Raphaëlis Tricheti Fresnei. Incidit quoque in manus meas Basiliensis in quarto, apud Ioannem Frobenium non designato anno. Extat præterea Colonienſis anni 1551. apud Henricum Mameranum cum quibusdam aliis.

Lucas Petus, Romanus, I. C.

De Mensuris & ponderibus Romanis & Græcis cum his quæ hodie Romæ sunt collatis libri quinque, cum eiusdem Variarum Lectionum libro vnico

292 PARS II. BIBL. NUMMARIÆ
qui sextus numeratur. Venetiis 1573. in 4.

Lucius Apuleius, Madaurensis, Afer.

De ponderibus & mensuris ac signis cuiuscumque ponderis liber è Græco, Latinus factus per Ioannem Baptistam Nicolaum, cum libello de notis seu signis vel characteribus ponderum & mensurarum Incerti Auctoris. Vide supplementum operum Ioannis Mes-suæ Damasceni. Venetiis apud Valgrisium anno 1575. in folio & ibidem apud Iuntas 1589. & 1623. in folio. Gaspar Vvolphius Apulienum seu Apulim quemdam vocat, nec videtur tribuere Madau-rensi.

Lucius Maciannus.

Vide Volusius.

Ludonicus de Alcazar, Hispalensis, Socie-tatis Iesu.

Post amplissimos in Apocalypsim D. Ioannis Com-mentarios subiecit Vestigationem veritatis in sacris Ponderibus ac mensuris, Propositionibus 24. con-stantem cum Synopsi Hebraicorum ponderum & mensurarum. Antuerpiæ apud hæredes Martini Nutii 1619. in folio.

Ludonicus Cellotins, Parisinus, Societatis Iesu.

Numismatum veterum ad Gallicam pecuniam re-ductorum ex Budæo tabula aucta, distincta, interpo-lata. Flexiæ in charta expansa apud Ludouicum He-bert 1622. Breuior hæc eadem Tabella prius in ea-dem vrbe iam prodierat apud Iacobum Rezé, hoc ti-tulo: Numismatum antiquorum ad pecuniam Galli-cam reductio.

Ludonicus de Chabans.

Raisons pour monstrer que l'Edit nouvellement fait sur les Monnoyes est iuste & qu'il est au soulage-

ment du peuple : par Louys de Chabans. Parisiis 1609.
in 8. apud viduam Nicolaj Roffet.

Apologie de l'Edit des Monnoyes : ou refutation
des erreurs de Maistre Guillaume & de ses
adherants, par Louys de Chabans sieur du Maine.
Parisiis in octauo, anno 1610. apud viduam Nicolaj
Roffet.

Ludonicus Gardinius.

Remedium erroris in ponderibus Medicis. Duaci
apud Petrum Auroy 1631. in 12. cum eiusdem
Tractatibus de Medicamentis purgantibus, & contra
pestem.

Ludonicus Hullin, Senator Aurelianensis.

Le rapport des poids & Monnoyes des anciens
aux nostres, & maniere de compter & nombrer en
iceux, par M. Louys Hullin Conseiller en la
Preuosté d'Orleans. Aureliæ ad Ligerim in octauo
anno 1585.

Ludonicus Romanus, I. C.

Consilium eius XXIII. de re Monetaria extat
pag. 683. Collectionis Budelianæ.

Ludonicus Saot, Medicus Parisiensis.

De eius erudito opere diximus supra Parte prima
huius Bibliothecæ Nummaria, quam consule.

*Ludonicus Seruinus, Aduocatus Regius in Senatu
Parisiensi.*

Sur l'exposition des Monnoyes fabriquées en la
Souveraineté de Dombes, Plaidoyer XV III. du
III. Volume deses Plaidoyers imprimez à Paris.

N. Dominus de Malestroict.

Deux Paradoxes du Seigneur de Malestroict
Conseiller du Roy & Maistre ordinaire de ses comptes
sur le fait des Monnoyes, presentez à sa Maiesté

au mois de Mars 1566. avec la Refutation, par Jean Bodin. Parisiis apud Iacobum du Puys anno 1578. in 8.

Paradoxa eadem cum Bodini responso Sermones Latino expressa habentur pag. 751. & sequentibus Budelianæ Collectionis.

Mammes Gisse, Lingonensis.

Tariffe & concordance des poids de 22. Provinces les plus pratiquez autemps present par les Marchands François, Allemans, & plusieurs autres. Lugduni in 8. apud Carolum Pestrot 1571.

Manlius Theodorus.

Extare dicitur in membranis Manlij cuiusdam Theodori libellus de ponderibus & mensuris. Vide pag. 198. Speciminis nouæ Bibliothecæ mss. librorum.

Marcus Antonius Coccinus, Sabellius.

Vide Commentarium ad Augustum Suetonij Tranquilli.

Marcus Antonius Tartarus.

Dichiaratione del raccordo di Marc-Antonio Tartaro in materia di Monete raccordate & publicate à sua serenità con le risoluzioni raccontate in dialogo delle oppositioni & quesiti, che potessero esser fatti contra esso raccordo. Patauij apud Gasparum Criuellatum 1617. in 4.

Marianus Socinus, I. C.

De re Monetaria Consilium CXLV. ex volumine I. descriptum inseruit collectioni suæ Budelius pag. 790.

Marinus Mersennus, Cenomanensis, Ordinis Minimorum S. Francisci de Paula.

Tractatus de Mensuris, Ponderibus atque Num-

mis-tam Hebraicis quam Græcis & Romanis ad Parisiensia expensis. Vide initium libri cuius titulus est: Cogitata Physico-Mathematica, &c. Parisiis apud Antonium Bertier 1644. in 4.

Marquardus Freberus, Consiliarius Comitis Palatini ad Rhenum.

De re Monetaria veterum Romanorum & hodie-tuni apud Germanos Imperij libri duo cum Nicolai Oresinij & Gabriëlis Byelii Commentariis quos notis locupletissimis illustravit. Lubduni apud Gothardum Vægelinum 1605. in 4.

Eiusdem extat, de Verbis Domini Iesu: Date Cæsari, quæ sunt Cæsaris; & quæ sunt Dei, Deo; sermo Votivus Theolog-historicam eius loci explicationem continens. Heidelbergæ apud Christophorum Leonem anno 1598. in 4. Anno quoque sequenti in eadem urbe excudendum curavit hoc titulo: De Numismate Censu à Pharisæis in quæstionem vocato Dissertatio Theolog-historica, editio auctior in 4. apud Andream Cambierum an. 1599.

Martinus Garratus, Laudensis, I. V. D.
Tractatus de Monetis habetur Tomo XII. Collectionis Tractatum Iuridicorum iussu Gregorii XIII. Pontificis publicatæ, pag. 203. tum pag. 36. Boyssiani & pag. 445. Budeliani Syntagmatum Monetariorum.

Martinus Gregorius, Turonensis Medicus.
Traitté des poids & mesures avec la composition des medicamens prise de Galien.

Matthæus Boyß, Legum Licentiatus.
Tractatus varios atque viles de Monetis, earumque mutatione ac falsitate, in gratiam studiosorum ac practicorum collegit, & breuibus scholiis expla-

nauit præfixa ad Reinerum Budelium epistola Colonia in 8. anno 1574. apud Theodorum Baumium. In ea vero Collectione reperiuntur Gabriel Biel, Ioannes Aquila, Pircheimerus, Garratus, Ioan. Regnaudi, Brunus, Hornomannus, Molinæus, Couarruias & Collegium Papiense, quos omnes postea, excepto nescio quam ob causam Biele, suam in Syllogem transtulit Budelius.

Matthæus Contius, Pastor Lechenfis.

Encomium artis nobilissimæ numismata ferendi Latinè & Germanicè decantatum 1619.

Matthæus Hofstus, Germanus.

De numeratione emendata veteribus Latinis & Græcis vsitata in 8. Antuerpiæ apud Christophorum Plantinum anno 1580.

Historia rei Nummariæ libris quinque, in quibus continetur exquisita nummorum & externorum inter se & cum præcipuis nummis Germanicis collatio. Francofurti ad Oderam siue vt alii vocant Marchionum anno 1586. in 8. duobus tomis apud Andream Eichorn.

Alii in tres Tomos distribuunt hoc ordine: Primus continet Historiam rei Nummariæ veteris, Romanæ, Græcæ, Hebraicæ & Externæ: Secundus, libros tres de veteribus ponderibus & mensuris intervallorum Romanis, Græcis, Hebraicis & Externis: Tertius opuscula quædam varia raræque eruditionis plena ideoque lectu dignissima.

Melchior Goldastus, Haimensfeldius, Consiliarius

Holsato-Scaurenburgicus.

Catholicon rei Nummariæ, siue leges Monarchicæ de rebus Nummariis & pecuniariis quotquot ab orbe condito ad annum Christi 1620. in quatuor Mundi

Mundi Monarchiis latæ & promulgatæ sunt. Francofurti apud Rulandios 1620. in 4.

Accessit Chronologia Auctorum qui de re Monetaria tractatus instituerunt inde à Natiuitate Christi vsque ad annum 1620.

Pag. 140. libri illius obseruat Basileenses ad Rheum in Heluetiis populos nondum Luthero-Zuinglianae hæreseos pestilentissima lue infectos moneram cudiſſe anno 1521. cum hac Epigraphe Catholico-Christiana : O S. MARIA ORA PRO NOBIS. MONET. NOVA AVREA CIVIT. BASIL.

Michaël Neander, ex valle Ioachimica, vir quidem doctus, sed Lutheri sui infano amore perditus ἄνθρωπος λυθνεργωμάτων.

Synopsis mensurarum & ponderum, ponderationisque mensurabilium secundum Romanos, Athenienses, Georgos & Hippiattos, ex præstantissimis Auctoribus huius generis contracta. Accesserunt quæ apud Galenum hætenus extabant de ponderum & mensurarum ratione vehementer deprauata nunc Græcè & Latinè multo correctiota. Basileæ apud Ioannem Oporinum 1555. in 4.

Milo de Norry, Carnotensis.

Arithmetique contenant la reduction, tant de toutes especes de Monnoyes seruians à faire tous payemens & receptes, que des autres brasses, cannes, palmes, poids, & autres mesures de pays à autre : la forme de l'achapt, vente & distribution de toute sorte de Marchandise tant en gros qu'en détail. Avec la maniere vniuerselle des remises, traittes & retours des changes, ensemble leurs differences des Monnoyes de France, Flandres, Angleterre, Espagne, Italie, Allemagne, que pays de Levant : le tout par une pratique

298 PARS II. BIBL. NUMMARIÆ
briefue & facile. Parisiis in 4. apud Ægidium Gour-
bin anno 1574.

Nicandri, Colophonij Poëta Theriaca & Alexiphar-
maca auctoris Scholasta Græci,

Curiosis Lectoribus multa ad intelligentiam ve-
terum ponderum ac mensurarum subministrabunt
Interpretes illi Anonymi, quorum scholia cum utro-
que illo poëmate edita sunt Colonia 1530. in 4. &
Parisiis in 4. an. 1577. &c.

Extat & eiusdem Nicandri de ponderibus & men-
suris liber, inquit, qui ad Ioannis Sambuci Medi-
corum Icones breuem explicationem siue Indiculum
adiexit. Verum is in manus meas noticiamue non-
dum venit.

Nicolaus Briot, Monetalis Scalptor.

Raisons de Nicolas Briot, Tailleur & Graveur
general des Monnoyes de France, pour rendre &
faire toutes les Monnoyes de ce Royaume, à l'aduent
uniformes & semblables, & faire cesser toutes les fal-
sifications, deguisemens, rongnemens & affoiblissements
des monnoyes: comme aussi

Les Remonstrances faites par la Cour des Mon-
noyes au Conseil d'Etat de sa Majesté contre la nou-
uelle inuention d'une presse ou machine pour fabriquer
les monnoyes, proposée par Nicolas Briot. Parisiis
anno 1618. in 4.

Nicolaus Coquerellus, Generalis Monetarius.

Discours de la perte que les François reçoivent en
la permission d'exposer les Monnoyes estrangeres &
l'unique moyen pour empescher que les bonnes & for-
tes monnoyes à fabriquer aux cours & armes du Roy
ne puissent estre à iamais falsifiées, rognées, surhaus-
sés de prix, ny transportées hors le Royaume, par

M. Nicolas de Coquerel Conseiller du Roy & General en la Cour des Monnoyes. Parisiis apud Franciscum Iacquin 1608. in 8.

Aduertissement pour seruir de responce au discours n'agueres publié sur le fait des Monnoyes, par Nicolas de Coquerel. Parisiis 1609. in 8. apud Nicolaum Buon.

Eualuation de l'or & de l'argent & nouveau prix de monnoye pour empescher que les Monnoyes de France ne puissent estre à jamais surhaussées de prix, rognées, falsifiées & transportées hors le Royaume. Parisiis anno 1609. in octauo, apud Franciscum Iacquinum.

Veritable rapport des Conferences tenues à Paris, & Fontainebleau, pour remedier aux desordres des Monnoyes, &c. par M. Nicotas de Coquerel. Parisiis apud Ioannem Millot 1610. in 8.

Les causes principales du surhaussement des Monnoyes de France & la maniere d'y remedier, à la conseruation des Finances du Roy & du Royaume presenté à la Reyne, par Nicolas de Coquerel. Parisiis anno 1612. in octauo, apud Viduam Nicolai Roffert.

Seul & unique moyen proposé & presenté au Roy, pour conseruer les richesses de ses sujets, & bannir à jamais de ses Royaumes les faux monnoyeurs, rogneurs & billonneurs, par M. Nicolas de Coquerel, &c. Parisiis in 8. anno 1614. apud Franciscum Iacquinum.

Moyen d'enrichir la France de la dépoüille des Indes, d'augmenter les Finances du Roy, & d'asseurer les biens de tous ses sujets par la reformation des desordres qui sont es monnoyes de France. Parisiis in 8.

Response du sieur de Coquerel à deux propositions du surhaussement du marc d'argent le Roy : la premiere de 37. sols 2. d. avec peu de frais pour la depense de la monnoye : la seconde de 45. sols aux fraix de $\frac{1}{2}$. de la monnoye à faire.

Examen d'un aduis présenté au Conseil de sa Majesté dès le mois de Janvier 1621. pour la reformation des Monnoyes, par Nicolas Briot, composé par le mesme sieur de Coquerel.

Nicolaus Euerardus, Middelburgicus, Præses Mechliniensis Senatus.

Duo eius consilia in negotio Monetarum LXXVIII. & CV. cum quibusdam aliis edidit Reynerus Buderius pag. 689. suæ Collectionis.

Nicolaus Oresmius, Decanus primum Rothomagensis Ecclesia, deinde Lexouiensis Episcopus, Caroli V. Francorum Regis cognomento Sapientis Præceptor, qui vivebat adhuc anno 1378.

Liber de origine & potestate, necnon de mutationibus monetarum extat cum aliis eiusdem opusculis in veterum Patrum Parisiensibus Bibliothecis opera Margarini Bignæi editis, in Coloniensi, &c.

Scorsim verò idem Tractatus excusus fuit Lubdani apud Gothardum Vægelinum an. 1605. in 4. cum libris duobus de re Monetaria Marquardi Freheri & Gabriëlis Byel succincto tractatu, deinde Helmstadij anno 1622. apud Zachariam Rab opera Ioannis à Fuchte.

Oribasius, Sardinianus Medicus aut quis alius eiusdem cum ipso nominis.

Fragmentum ex Oribasij libro α^{τ} $\Delta\delta\alpha\mu\acute{o}\nu\eta\tau\omicron\nu$ (Alciatus vertit secundum, Neander verò aduersus Adamantium) citatur in Tractatu de Ponderibus & men-

furis siue Collectaneis illis quæ vulgo Claudij Galeni nomen præferunt.

Consulenda verò imprimis eiusdem doctissimi Medici Synopsis libri II. cap. 58. ad Eustathium filium, vbi ponderum & mensurarum ratio redditur.

Papiense Collegium.

Consilium in materia augmenti Monetarum factum per excelsum Collegium Pagiense extat Tomo XII. pag. 218. Collectionis Tractatum Iuris quæ Gregoriana dicitur, tum apud Boyssium pag. 167. & apud Budelium pag. 465.

Paulus, Aegineta, Medicus.

De Ponderibus & mensuris Iano Cornario Zuicamiensi Medico interprete cum sex Actij Amideni Sermonibus. Basileæ in officina Frobeniana an. 1533. in folio, & in integris omnium eius operum editionibus, de quibus alias. Consule libri VII. caput 28.

Paulus Eberus.

Vocabula rei Nummaria ponderum ac mensurarum Græca, Latina, Hebraica collecta ex Budæo, Camerario, & optimis auctoribus cum appellationibus quadrupedum, insectorum, volucrum, piscium, frugum, leguminum, olerum. Lipsiæ in octavo, anno 1564. & prius Vvittembergæ anno 1556. pariter in 8.

Petrus Andreas Matthiolus, Senensis, Medicus

Casareus.

Mensurarum ac ponderum typos ad Dioscoridis mentem ex Claudio Galeno edidit in suis Commentariis ad libros sex Dioscoridis Anazarbei de materia Medica sapissimè Venetiis ex alibi excusis. Videnda præ cæteris editio Francofortensis apud Nico-

302 PARS II. BIBL. NUMMARIÆ
laum Bassæum in folio an. 1598. cura Gasparis Bauhi-
ni publicata.

Petrus Ciacconius, Toletanus.

De ponderibus Mensuris & Nummis atque in Co-
lumnæ Rostratæ quæ Romæ visitur Inscriptionem
opuscula. Romæ ex Typographia Vaticana in 8. 1608.
necnon superioris sæculi anno 86.

Petrus Gassendus, Diniensis Præpositus.

In Appendice Tomi III. de Philosophia Epicuri
extat cum aliis Abacus Sestertialis, siue de Sestertiis
moneta nostra Gallica expressis breuis sed accuratissi-
mus tractatus.

Petrus Olandt, Euerdosensis, Franco.

Disputatio de Monetis & re Nummaria ad sacri
Romano-Germanici Imperij vsum accommodata &
Reuerendissimo Illustrissimoque D. Ioanni Godefri-
do Bambergensi & Vvirceburgensi Episcopo Franciæ
Orientalis. Duci S. R. I. Principi inscripta quam
præsidente D. Petro Papio I. V. D. defendendam sus-
cepit M. Petrus Olandt, &c. Vvirceburgi typis Ioan-
nis Vvolmari 1622.

Petrus Petit, Boius, Monsluiciensis.

*Reduction, rapport ou raison des poids, des me-
sures, & pieds de diuers lieux d'Europe, d'Afrique,
& d'Asie avec les poids, mesures & pieds de Paris:
après l' Auantpropos du liure intitulé l'Usage ou le
moyen de pratiquer par vne seule regle toutes les ope-
rations du Compas de Proportion. Parisiis in 8. 1634.
apud Melchiorum Mondiere.*

Petrus Possinus, Narbonensis Societatis Iesu.

Dissertatio breuis de re Nummaria legitur post
eius Orationes Tolosæ editas in 8. an. 1654. apud Fran-
ciscum Boude.

Philibertus Monetus, Allobrox è Societatis Iesu.

Abacus Romanarum rationum, hoc est de Nummariis, de mensurarum ponderumque notis, de denariaria & sestertiaria ratione, de proportione veterum recentiorumque nummorum atque de talento Nummario ponderatioque Commentariolus. Lugduni anno 1618. in octauo apud Ludouicum Muguetum.

Eiusdem quoque Auctoris est, quamquam nomen non præferat, Tabella in folio expanso hoc titulo: Veterum nummorum ad recentes Francicos proportio: Lugduni apud Ioannem Abelan. 1617.

Philippus Beroaldus, Bononiensis.

Vide Commentarios eius ad Augustum Suetonij.

Philippus Melanchthon, Brettanus, hereticus sæ omnibus notus.

Vocabula Mensurarum & rei Nummarie cum interpretatione Germanica. Basileæ apud Heruagium edita fuisse didici ex Symlero. Vidi ego quoque excusa 1529. in 8. apud Petreium: verum absque interpretatione Germanica.

Vocabula rei Nummarie ponderum & mensurarum Græca, Latina, Hebraica, quorum intellectus omnibus necessarius est, collecta ex Guillelmi Budæi, Ioachimi Camerarij & Philippi Melanchthonis annotationibus in 8. Vvitebergæ apud Ioannem Cratonem anno 1556. Eadem quoque memini vidisse me impressa typis Lipsiæ in officina Vægeliæ an. 1564. in 8.

Philippus Pigafetta.

Della grandezza di Roma di Giusto Lipsio libri IV. volgarizzati da Filippo Pigafetta, con tre discorsi, l'uno de Sestertij antichi, l'altro del cadimento

304 PARS II. BIBL. NUMMARIÆ
de gli Imperij, & terzo delli Ponti di Roma. Romæ
anno 1600. in 8.

Pontus Heuterus, Delfius, Præpositus Arnhemensis.

Monetæ veterum æreæ, argentæ, aureæ, quæ olim
apud Hebræos, Græcos & Latinos, præcipuè in vfu
fuit cum nostri sæculi anni à Christo nato C I J
I J C X. inter Europæos Christianos maximè vfitata,
analogica Comparatio & de mensuris longitudinum
veterum in faciendis itineribus. Prodiit primo anno
1600. in 4. apud Ioannem Kierbergium cum libris
duobus de Veterum ac sui æui Belgio, &c. Deinde vna
cum omnibus eius operibus in folio. Louanij an. 1649.
apud Iudocum Coppenium.

Priscianus, Cæsariensis Grammaticus.

Tribuitur illi liber ad Symmachum de figuris &
nominibus numerorum & de nominibus & mensuris
ponderum vbi inter cætera plurimi faciendâ sunt fra-
gmenta Varronis ex libro quarto de Lingua Latina
& Didymi ex libro de Analogia apud Latinos, &c.

Extat cum Eliæ Vineti Santonis Annotationibus
post Francisci Hotomanni librum de re Nummaria,
& Parisiis anno 1565. apud Sebastianum Niuellium
in octauo. Absque illis verò sæpe sæpius excusus est
libellus ille Parisiis, Colonia, &c. sed præcipuè con-
sulenda editio Grammaticorum Latinorum studio
Eliæ Putschij, Hanoniae typis Vvechelianis anno 1605.
in 4. duobus Tomis.

Quintus Fannius.

Vide Rhemmius.

*Reinerus Budelius, Ruremondanus, I. C. & Electoris
Coloniensis Monetarum tam Rhenensium quam
Vestfalicarum Archiepiscopalium Præfectus.*

De Monetis & re Nummaria libri duo: quorum
primus

primus artem cudendæ monetæ : secundus vero quæ-
 sitionum Monetariarum decisiones continet.

His accesserunt Tractatus varii atque vtilis, nec-
 non Consilia singularesque Additiones, tam veterum
 quam neotericorum Auctorum, qui de Monetis ea-
 rumdemque valore, liga, pondere, potestate, muta-
 tione, variatione, falsitate ac similibus scripserunt:
 Sunt autem ij de quibus sigillatim iam monuimus
 suis locis.

Albertus Brunus, Ioannes Aquila, Bilibaldus Pir-
 keimerus, Martinus Garatus, Franciscus Curtius, Ioan-
 nes Regnaudi, Collegium Papiense, Carolus Moli-
 naeus, Didacus Couarruias, Henricus Mameranus,
 Henricus Hornmannus, Franciscus de Aretio, Anto-
 nius Rubeus, Ludouicus Romanus, Nicolaus Eue-
 tardus, Iacobus Menochius, Elbertus Leouinus, Ioan-
 nes Cæphalus, Marianus Socinus, Henningus Gæden,
 Ioannes Bodinus, D. de Malestricto, Ioachimus Myn-
 fingerus, &c. Colonia Agrippinæ apud Ioannem
 Gymnicum anno 1591. in 4.

Q. *Rhemmius Fannius Palamon, vel vt aliis scribi-
 tur, Remus seu Remmius Fauinus, Medicus, na-
 tione, vt addunt, Vicentinus.*

Carmen de Ponderibus & mensuris veterum mu-
 tilum illud quidem atque imperfectum hactenus
 saepe excusum fuit in Poëtarum Corpore & Choro,
 vt vocant, Genetiæ & Lugduni in 4. cum Cornelij
 Celsi opusculis, Samonici Sereni poëmatio, aliisque,
 cum Poëmatibus veterum à Pithæo publicatis Lute-
 tiæ anno 1590. post tractatum Lucæ Pati, post li-
 brum Francisci Hotomanni cum Eliæ Vineri Com-
 mentariis & cum iisdem apud Sebastianum Niuellium
 1565. in 8. Parisiis cum Prisciano, Beda, Volusio, &c.

*Robertus Canalis, Episcopus Abrimensis, Theologus
Doct̃or ordine & origine Parisiensis.*

De vera mensurarum ponderumque ratione opus de integro instauratum & iam tertio auctum & recognitum ab Auctore cum Paralipomenis quibusdam Parisiis apud Ioannem Roigny 1547. in 8. Secunda editio apud eundem Typographum prodierat. Prima mihi ignota, nisi forte hunc prætulit titulum, quem alicubi reperi: Roberti Senalis Regiensis de liquidorum leguminumque mensuris ex variis Sacræ scripturæ & Auctorum veterum ac recentiorum locis congestæ obseruatiunculæ. Parisiis apud Robertum Stephanum 1532. in 4.

Romans Bocchius.

Romeo Bocchi della giusta uniuersal misura & suo typo. Tomo primo intitolato, Anima della moneta. Tomo secondo intitolato, Corpo della moneta. Venetiis apud Ioannem Baptistam Ciottum 1621. in 4.

Ruffus, nescio quis.

Traité des monnoyes & alleages d'or & d'argent par M. Roux. Parisiis in 4.

Saladinus de esculo, Medicus.

De dosibus & ponderibus ac de eorum nominibus & differentiis. Vide particulam tertiam Compendij Aromatariorum cum Ioannis Mesuæ operibus excusis Venetiis annis 1527. & 1581. in folio in officina Lunatarum.

Iudicium eiusdem de ponderibus medicinalibus extat initio Onomastici siue Lexici Medicinæ simplicis Othonis Brunsfeldij Moguntini. Argentinæ annis 1534. & 1543. ibidem apud Ioannem Schottum in folio.

Scipio Gramontius, à S. Germano, Regi à Secretis.

Le denier Royal : Traitté curieux de l'or & de l'argent, par Scipion de Gramont sieur de S. Germain Secretaire de la Chambre du Roy. Parisiis apud Tuffanum du Bray 1620. in 8.

Sebastianus Gonzales de Castro, Madritensis, Monetarius Caesar - Augusta in regno Aragonia.

Declaration del valor de la plata, ley y peso de las Monedas antiquas de plata ligada de Castilla y Aragon, y la quarta forma que se ofrece para moneda Provincial reducida à la antiqua de estos Reynos y consumo de los ochanos gordos y Calderilla sin perdida de la Real hacienda, ni dela de estos Reynos. Madriti an. 1658. in 4. apud Didacum Diaz de la Carrera Typographum Regium.

Seuerinus Delubac, Mathematicus Romanensis in Delphinatu.

Tabulam legitimæ hæreditatis ab eo scriptam Gallicè vidi impressam Lugduni 1575. in 8. apud Benedictum Rigaud.

Soranus, Ephesius, vetus Archiater.

Capite 22. Ifagoges in Artem medendi breuiter agit de mensuris & ponderibus. Edita fuit Basileæ an 1528. in folio, studio Albani Torini Vitudurensis cum Orbasij Sardiani fragmento de victus ratione, Plinij Valeriani (non ut quidam voluerunt Caij Plinij Secundi Historiæ naturalis scriptoris) de re Medica libris quinque, L. Apuleij Madaurensis de herbarum virtutibus & libello de Betonica quem alii tribuunt Antonio Musæ, &c.

Stranislans Grepfius, Polonus.

Epitome de ponderibus & mensuris, quæ apud

profanos leguntur auctores ex Guillelmo Budæo potissimum desumpta. Item de multiplici scilo & talento Hebræorum ac de mensuris Hebraicis tam aridorum quàm liquidorum. Antuerpiæ apud Christophorum Plantinum anno 1568. in 8. Porro sua præfatione inuehitur in Georgium Agricolam iure, an iniuria, viderint eruditi.

Theodorus de Mayerna Turquetus.

Traitté des Monnoyes.

Rotomagi anno 1642.

Thomas Turquamus, Generalis Monetarius.

Remonstrances faites au Parlement de Dijon le 10. Septembre 1573. par M. Turquam General des Monnoyes Commissaire député par sa Majesté, pour l'exécution du decry des especes de billon estrangeres, qui s'exposent au Duché de Bourgogne. Parisiis apud Ioannem Dallier in 8. an 1573.

Advis donné, par Thomas Turquam en vne assemblée faite à Paris au mois de Septembre 1577. par deuant Monsieur le Cardinal de Bourbon pour deliberer sur les memoires presentez au Roy, afin d'abolir le compte à sols & à liures, & doresnauant faire tous contrats & obligations à escus. Parisiis apud eundem Ioannem Dallier in 8. an. 1578.

Tillemannus Frisius.

De re Nummaria libros quatuor Germanicè scripsit, vbi de monetarum materia, valore, &c. impressos Francofurti ad Mœnum anno 1592. in folio.

Vide supra v. Cyriacus Spengenbergus.

L. Volusius Metianus, quem quidam nominant Metianum Volusianum.

Affis distributio ac vocabula & notæ partim in rebus pecuniariis pondere, numero, mensura, scorsim

editus est. Parisiis in 8. apud Philippum Roullium & Sebastianum Niuellium anno 1565. in 8. cum Scholiis Eliæ Vineti. Item post Codicem Theodosianum Basileæ Lugduni ac Parisiis editum, post tractatum Francisci Horomanni de re Nummaria, post libros de Sestertiis Ioannis Frederici Gronouii, Basileæ apud Henricum Petri, &c.

Vvillebrordus Snellius.

De re Nummaria liber singularis. Lugduni Batauorum 1613. in 8. ex officina Raphelengii.

Idem Iosephi Iusti Scaligeri de eodem argumento Tractatum postumum in lucem emisit, vt superius monuimus.

Vvillielmus Oren.

Scripsit opusculum de Moneta, quod Ferfonis operibus appendicis vice adiectum est, inquit Iosias Simlerus, sed quid sibi velint ista non capio: nisi forte (re attentius expensa) intelligat librum Nicolai Oresmii, quem Typographi Gersonicorum operum alicui editioni subiunxerint.

Vvolfgangus, Langenzennensis.

Tractatus de iure Monetatum citatur à quibusdam quem non ego hactenus videre potui.

Cautio ad Lectores necessaria.

Antequam vero ad Anonymos pergam, placet hic meos admonere Lectores, quosdam hic à me omisso, quos non secus ac præcedentes æquo aut forte etiam meliori iure recensere potuissim, videlicet Alexandrum ab Alexandro, Angelum Decembrium, Auicennam Arabem, Cornelium Celsum, Cælium Calcagninum, Cælium Rhodiginum, Commentatores Auctorum Historiæ Augustæ ad Aurelianum Flauii Vopisici, Aurelii Victoris & Eutropii, vbi de bello Mo-

netariorum, Franciscum Marcum quæstione 263. de mercede eorum omnium quorum opera Rex utitur in cudendis monetis, Hygenum Grammaticum, Henricum Sauillum, Interpretes Iuris Romani ad titulum de Monetariis & Murilegis libri XI. Codicis Iustiniani, Ioannem Fernelium, Ioannem Rauisium Textorem, Ioannem Rosinum eiusque adnotatorem Thomam Dempsterum, Ioannem Serapionem, Ioannem Tortellium, Iulium Pollucem, Ludouicum Charondam lib. I. Pandectarum Iuris Francici cap. 18. Martianum Capellam, Nicolaum Præpositum, Petrum Crinitum, Petrum Gregorium Tolosanum, Petrum Guenois, Polydorum Virgilium, Raphaëlem Volaterranum, scribonium Largum, Thomam Garzorum cap. 142. Plateæ Vniuersalis, Vvolfgangum Lazium lib. III. cap. 1. de Republica Romana, & plures alios, qui mihi modo non occurrunt.

Anonymorum aliquot series.

Extat post notitiam dignitatum Imperii Romani Basileæ & Lugduni in folio ac Parisiis anno 1651. Regiæ Typographiæ formis in 12. excusam libellus singularis de Bellicis rebus inscriptus, in quo de inhibenda largitate, ex quibus temporibus profusio vel auaritia caperit, de fraude & correctione monetæ, & similia ipso eius initio pertractantur.

Post Historiæ Romanæ Epitomen ex Flori, Paterculi, Victoris, Rufi, Messalæ, Eutropii & aliorum Historicis opusculis contextam editamque Amstelodami anno 1625 in 24. apud Guillelmum Iansf. Cæsium extat exiguus Tractatus de mensuris & ponderibus veterum.

Auctor vetus de Ponderibus editus est cum scriptoribus rei agrimensoriæ.

Operibus Ioannis Mesuæ adiungi solet Incerti auctoris adsignatio notarum, ponderum ac mensurarum.

Anonymi Tractatus de Ponderibus & Mensuris habetur cum operibus Auicennæ ex Arabico Sermone in Latinum conuersus ab Andrea Alpago Bellunensi, editusque Venetiis, Basileæ, &c. Ipse quoque Auicenna peculiare habet caput de ponderibus & mensuris libro quinto summa secunda tractatu octauo.

Monetarum omnium Germanicarum Icones, liber elegantissimus iuxta ac rarissimus in Bauaria Monachii editus in folio an. 1604. apud Adamum Berg visebatur alias in laudata iam Raphaëlis Fresnei Bibliotheca.

Pratique pour connoistre les Monnoyes en vieille lettre Gothique.

Extrait du liure des Eualuations faites par la Chambre des Monnoyes, ordonné estre fait par ordonnance de laditte Chambre le 12. May 1544. cité par Poullain dans ses ouurages mmsff.

Ordonnances du Roy pour le Reglement General de ses Monnoyes publié à Paris, en sa Cour de Parlement, le Vendredy 23. iour de May 1572. avec les portraits & figures, poids & prix des especes tant de ce Royaume qu'estrangeres, ausquelles le Roy donne cours par la presente ordonnance, & de celles qui se trouuent en ce Royaume, & sont décriées avec le prix que les Maistres des Monnoyes & Changeurs en seront tenus donner au peuple tous dechets de fonte, salaire de change & autres frais deduits. A Paris chez Jean Dallier 1572. in 8.

Discours sur les causes de l'extreme cherté qui est aujourd'huy en France & sur les moyens d'y reme-

312 PARS II. BIBL. NUMMARIÆ
dier. A Paris chez Pierre l'Huillier 1574. in 8.

Privileges, Franchises, exemptions & libertez des
Officiers, Ouvriers & Monnoyeurs de la Monnoye de
Rennes en Bretagne. En la mesme ville 1613. in 4.

Discours sur l'Estat des Finances du Roy. A Paris
chez Jean Richer 1614.

Figures des Monnoyes de France, par Hautin.
1619. in folio.

Thresor des Monnoyes, contenant plusieurs secrets
touchant les alliages & essays. A Bourdeaux 1624
in 8.

Declaration faite au Roy des richesses inestimables
& thresors nouvellement decouverts dans la France.
A Paris 1632. in 8.

Avis au Roy sur le reglement & surhaussement
des Monnoyes estrangeres. A Paris 1635.

Remonstrance generale sur la grande utilité pu-
blique de l'augmentation du prix des Monnoyes tant
de France qu'estrangeres. A Paris 1636.

Quelques remarques sur la remonstrance de
Messieurs de la Cour des Monnoyes. A Paris 1652.
in 4.

Description Sommaire de la France, Allemagne,
Italie, & Espagne avec la Guide des chemins & postes
pour aller & venir par les Provinces, auquel est
adionsté un Traitté des Monnoyes & de leur valeur.
Rotomagi anno 1640. in 12.

D. I. B. vir eruditus qui sacris Bibliis ab Antonio
Vitré anno 1663. Parisiis in folio excusis notas Histo-
ricas inferuit addiditque sacram Chronologiam, eidem
ad calcem Tractatum accuratum de Ponderibus mo-
nerisque Antiquorum ac mensuris tam longitudinum
vt vocant, quam aridorum liquidorumque subiunxit
cum

descriptione antiquæ Hydriæ quæ in Porturegensis
diœceseos Parisiensis abbatia visitur.

Non difficile fuerat plura Innominatorum scrip-
torum opuscula ac Principum Regumque, præser-
tim Christianissimorum, Edicta Monetaria congerere
& in medium proferre : sed sufficient opinor, quæ
hactenus abunde nobis aliud fere agentibus occur-
rerunt) præsertim cum ab eo tempore quo ista pri-
mum corradere & in ordinem digerere aggressi sumus,
prodierit in lucem publicam clarissimi viri Germani
Constantis opus egregium de rebus ad Curiam Mo-
netalem spectantibus, cuius supra suo loco Epigra-
phem ad scripsimus.

AD LECTOREM

EVNDEM PHILOBIBLVM

CAVTIO ALTERA

NECESSARIA.

PR O X I M Æ Francofordiensis Mercatus Nundi-
næ, quas Vemales vocant, quibus breue hoc opus-
culum vnicè addixit Bibliopola noster, promissam in
Indice Antiquariæ supellectilis Mantissam penitus
succidere & in oportunius aliud tempus differre co-
gunt. Consultius quippe visum mihi omnino illam
non attingere, quam selectis dumtaxat præcipuis qui-
busque de hoc argumento scriptoribus mancam atque
imperfectam exhibere tibi, Lector Philobible. Suc-